

Slika spasenja

Neosporno, najveće otkrivenje ljubavi i karaktera Božjeg dogodilo se na krstu, kad je sam Gospod, uličnosti Isusa Hrista, prineo sebe kao žrtvu za grehe sveta koji, uostalom, nikada nije trebalo da sagreši. Da bi nam pomogao da bolje razumemo šta ta velika žrtva znači, Bog je smislio zemaljsku svetinju, likovnu predstavu plana spasenja. Ta zemaljska svetinja, međutim, bila je samo prikaz nebeske koja je pravo središte Božjeg prisustva i Njegove aktivnosti u univerzumu.

Kad je Bog uspostavio svetinju na Zemlji, On ju je koristio kao nastavno sredstvo. Izrailjska svetinja i njene službe prikazivala je bitne istine o otkupljenju, o Božjem karakteru i o konačnom uklanjanju greha.

Svetinja je predstavljala šablon koji nam pomaže da Isusa shvatimo kao Žrtvu i kao Prvosveštenika. Kad je Jovan Krstitelj kazao svojim učenicima da je Isus „Jagnje Božje koje uze na se grijeha svijeta“ (Jovan 1,29.36), oni su razumeli šta Jovan hoće da kaže, zato što su znali ponešto o svetinji. Poslanica Jevrejima pretpostavlja izvesno znanje o drevnom izrailjskom sveštenstvu, tako da bi prvobitni primaoci poslanice mogli dokučiti šta Isus čini za njih na nebu. Terminologija svetinje takođe je upotrebljavana da pouči istinama o hrišćanskom življenju. Ukratko, poznavanje sistema svetinje postalo je temelj nove vesti o spasenju u Hristu.

Međutim, tokom većeg dela hrišćanske ere, na vest o svetinji uveliko se zaboravljalo. Tek sredinom devetnaestog veka, kada su adventisti sedmog dana počeli ponovo da cene Božju paradigmu o spasenju, uključujući vest o preadventnom sudu, stavljen je svež naglasak na svetinju.

„Nauka o Svetilištu predstavljala je ključ kojim je razjašnjena tajna razočaranja iz 1844. godine. Ona je iznela na videlo zaokruženi sistem istina, povezan i skladan, pokazujući da je Božja ruka usmeravala veliki pokret čekalaca Hristovog drugog dolaska; ona je otkrila i njihovu sadašnju dužnost, objašnjavajući njihov položaj i delo koje im je povereno“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 423. orig.

Kao ključ za celovit sistem istine, svetinja i Hristova sveštenečka služba postali su osnova vere adventista sedmog dana – i još uvek to ostaju. U stvari, vest o svetinji je „jedinstvena“ adventistička doktrina. U isto vreme, nijedna druga doktrina Crkve adventista sedmog dana (eventualno izuzimajući Subotu) nije bila

suočena sa tako mnogo izazova. Srećom, tokom godina, mi smo ne samo odolevali tim izazovima, nego su nas oni učinili, kao narod, jačim u razumevanju spasenja.

Elen G. Vajt preporučivala je da svoju najveću pažnju usredsredimo na svetinju zato što je „Svetilište na Nebu... veliko središte Hristovog dela u korist ljudi. Ono je značajno za svaku dušu koja živi na Zemlji. Ono nam otvara pogled na plan otkupljenja, dovodi nas do samog svršetka vremena i otkriva pobedonosni ishod sukoba između pravednosti i greha. Zato je veoma važno da svi temeljito istraže ove istine.“ – *Velika borba*, str. 488. orig. Stoga, mi možemo „da pokažemo veru koja je neophodna za ovo vreme“ i „zauzmemo mesto koje nam je Bog odredio“. – *Velika borba*, str. 488. orig.

Svetinja otkriva Božje srce. Proučavanje svetinje dovešće nas bliže prisustvu Najvišega, ličnosti našeg Spasitelja i privući nas dubljem ličnom odnosu s Njim.

Otuda ćemo se u ovom tromesečju baviti proučavanjem Božje svetinje, i njenog ovozemljaskog modela i nebeskog originala.

Martin Prebstl, sa svojom ženom Marijanom, dva sina, Maksom i Džonatanom, živi u Austriji. Kao profesor, predaje jevrejsku Bibliju na Seminaru Šlos Bogenhofen, Austrija.

Prva pouka

Ključni tekst: 1. Knjiga o carevima 8,49

Učenici u razredu će:

Saznati: Pojmiti realnost i osnovne funkcije nebeske svetinje.

Osetiti: Ceniti toplinu i intimnost nebeske svetinje kao Božjeg doma.

Učiniti: Prihvatiti biblijsku sliku prave nebeske svetinje i usvojiti njenu vest „S nama Bog“.

Kratak pregled učenja

I – Znati: Realnost i funkcije nebeske svetinje

A. Biblija uzastopno potvrđuje realnost nebeske svetinje. Zašto je značajno da nebeska svetinja bude stvarno mesto na nebu, a ne samo metafora spasenja?

B: Postoji pet glavnih funkcija nebeske svetinje: Božje boravište; komandni centar univerzuma; mesto bogoslužjenja; nebeska sudnica; i središte spasenja.

Koje su od njih bile prisutne još pre greha, a koje će se nastaviti čak i po okončanju velike borbe?

II – Osetiti: Svetinja je Božji dom

Nebeska svetinja opisana je u Svetom pismu kao Božje sopstveno mesto boravka. Kako to deluje na vaša osećanja o nebeskoj svetinji kad u njoj gledate više od nebeske sudnice – nego i kao lični dom Božji?

III – Nebeska svetinja i Božji karakter

Kako razumevanje nebeske svetinje kao mesta gde je „s nama Bog“ (a ne samo kao mesta suđenja) produbljuje naše viđenje Božjeg karaktera?

Sažetak: Nebeska svetinja otkriva Boga ljubavi koji je pristao da boravi sa svojim stvorenjima od početka stvaranja.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: 1. Knjiga o carevima 8,49

Ključni koncept za duhovni rast: Nebeska svetinja ukazuje na „princip Emanuilo /s nama Bog/“ od početka stvaranja pa kroz čitavu večnost: Bog se spušta s neba da bi zakoračio u vreme i zemaljski prostor kako bi boravio sa svojim stvorenjima, poziva ih na blisku zajednicu s Njim (bogoslужenje), i (posle greha) krči put za obnavljanje tog bliskog odnosa.

Samo za učitelje: Ovog tromesečja usredsređujemo se na jedan predmet koji je u Svetom pismu sveprisutan i suštinski verovatno u većoj meri od bilo kog drugog: na svetinju. Elen G. Vajt je 1906. godine pisala: „Ispravno razumevanje službe u nebeskoj svetinji temelj je naše vere.“ – *Evangelizam*, str. 221. Adventistički pionir Juraja Smit snažno opisuje značaj koji je on otkrio u vesti o svetinji: „Svetinja! Važan predmet! Veliko jezgro oko kojeg se roje ostala sazvežđa sadašnje istine! Kako samo on otkriva plan spasenja da bismo ga bolje razumeli! Kako podiže veo /sic/ sa položaja našeg Gospoda na nebu! Kakvu svetlost slave on baca na Njegovu službu! Kakve li božanske harmonije koju uspostavlja u Božjoj reči! Kakvu bujicu svetlosti izliva na proročanstva ispunjena u prošlosti! Kako snaži moćne istine za ove poslednje dane“. Kakvom slavom obasjava budućnost! Kakvom nadom i radošću i utehom ispunjava srce vernika! Njegov značaj ne može se ni prenasloviti ni preceniti.“ – „Reflections on the Sanctuary“, *The Advent Review*, and *Sabbath Herald*, 25. mart 1858.

Uvodna aktivnost: Zamolite učenike u razredu da prošire svoje viđenje svetinje, tako što će zamisliti ili opisati kako, po njima, izgleda nebeska svetinja. Zatražite da objasne zašto po njihovom mišljenju Bog koji je sveprisutan ima potrebu da boravi u nebeskoj svetinji.

Razmotrite sledeće: Otelotvoreni Isus nazvan je „Emanuilo“, „s nama Bog“ (Isaija 7,14; Matej 1,23). Da li je „princip Emanuilo“ već delovao pre otelotvorenja, kad je Bog boravio na mestu koje je On nazvao svojom svetinjom? Objasnite. Vidite 2. Mojsijeva 25,8 da biste utvrdili šta je po Božjoj izjavi svrha svetinje. Od kad potiče nebeska svetinje? Da li je nebeska svetinja postojala čak i pre no što se javila potreba za rešavanjem problema greha u svemiru? Objasnite svoj odgovor.

KORAK DRUGI - Istražiti

Samo za učitelje: Biblija na mnogo mesta pominje nebesku svetinju (Videti Elias Brasil de Souza, *The Heavenly Sanctuary/Temple Motif in the Hebrew Bible*, Adventist Theological Society Dissertation Series, vol. 7 /Berrien Springs, Mich.: ATS Publications, 2005, koji ispituje 43 starozavetna odlomka; slična studija se radi o Novom zavetu koja posmatra preko 35 odlomaka koji se odnose na nebesku svetinju). Ti mnogi odlomci, iz svih delova Biblije, uzastopno naglašavaju stvarnost nebeske svetinje kao stvarnog mesta na nebu (videti, na primer, Otkrivenje 4,2; 11.19). Sveto pismo pominje pet glavnih funkcija nebeske svetinje: to su (1) Božje mesto boravka; (2) komandni centar univerzuma, gde Bog vlada sa svog prestola; (3) mesto nebeskog bogoslužnja; (4) nebeska sudnica gde Bog predsedava pravednim suđenjima; i (5) mesto (zajedno sa krstom) za rešavanje problema greha. Adventisti sedmog dana često naglašavaju četvrtu i petu funkciju, i na te važne ciljeve usredsredićemo se u nekoliko budućih pouka. Ali s obzirom da su prve tri svrhe nebeske svetinje, osnovne, prvobitne (i večne), često zanemarene, mi ćemo istaći te funkcije u tekstu koji sledi.

Biblijski komentar

I – Božji nebeski dom

(Ponovo razmotrite s razredom tekst u 1. Knjizi o carevima 8,49)

U Starom zavetu se o nebeskoj svetinji često govori kao o „hramu“. Ti stihovi prikazuju Boga u svom hramu (Psalam 11,4; Isaija 6,1; Mihej 1,2; Avakum 2,20, itd). Jevrejska reč za „hram“ *hekal*, izvedena je iz drevne sumerske reči *EGAL*, koja znači „velika kuća“. Svetinja se često naziva „kuća Gospodnja“ (na primer, videti Ps. 23,6) i Božji „stan“ ili „boravište“ (videti 5. Mojsijeva 26,15; Psalm 68,5; Jeremija 25,30; Zaharija 2,13). Dakle, nebeska svetinja/hram je konačno Božje mesto stanovanja – Njegov dom!

Taj nebeski hram postoji od početka stvaranja (videti Jeremija 17,12, čiji jezik odslikava 1. Mojsijevu 1,1). Mada je teško razumeti metafiziku Božjeg

postojanja, On se spušta do nas da bi zakoračio u prostor i vreme, da bude blizu svojih stvorenja – „s nama Bog“. I Isus sada priprema „stanove“ za nas da bismo večno živeli u „Očevoj kući“ (Jovan 14,1-3), što se odnosi na nebesku svetinju.

Razmotrite sledeće: Kako poimanje nebeske svetinje kao Božjeg sopstvenog doma, gde On svoja stvorenja poziva na zajednicu (a jednoga dana i da žive s Njim), produbljuje vaše viđenje Boga kao toplu, prijateljski nastrojenu osobu koja nas poziva k sebi?

II Komandni centar univerzuma

(Pregledajte Psalam 47,6-9 sa razredom)

Mnogi tekstovi u Svetom pismu opisuju Boga u Njegovoj prestonoj dvorani i govore o nebeskoj svetinji kao Božjoj prestonoj dvorani. (Videti posebno 1. Knjiga o carevima 22,19; Psalam 93,1.2; 97,2; 103,19.20). Baš kao što je Solomun, zemaljski car Izrailja, sagradio „sudnicu“ uz svoje lično boravište (videti 1. Knjiga o carevima 7,1.7.8), gde je upravljao poslovima Izrailja, tako i mi možemo zamisliti da nebeski Car ima prestonu dvoranu ili „sudnicu“ (svetinja nad svetinjama) i svoje lično boravište (svetinja). Iz svog „komandnog centra“ u nebeskoj svetinji, Bog vodi „državne poslove“ za univerzum.

Razmotrite: Šta mislite, koju vrstu administrativnih „državnih poslova“ Bog vodi iz svoje prestone dvorane, pre i posle greha?

III Mesto nebeskog bogoslužjenja

(Pregledajte Otkrivenje 4 i 5)

Mnogi biblijski tekstovi opisuju nebesku svetinju kao mesto bogoslužjenja. Isaija 14,12-21 i Jezekilj 28,11-19 ne samo što slikaju pad Lucifera i nastanak zla, već isto tako upućuju na postojanje nebeske svetinje pre greha, sa Luciferom kao 'heruvimom pomazanim da zaklanja' (14. stih), ili 'heruvimom zaklanjačem'. Ovde, Luciferov položaj kao heruvima zaklanjača podrazumeva svetinju nad svetinjama na nebu, na „gori Božjoj' (Jezekilj 28,14). Funkcija te svetinje pre pada naznačena je u paralelnom tekstu: to je „gora zborna“ (Isaija 14,13). U nebeskoj svetinji, stvorena bića koja nisu pala u greh okupljala su se da obožavaju svog Tvorca. Posle pojave greha, funkcija proslavljanja (doksologija) u nebeskoj svetinji nastavila se. Isaiji je pokazan nebeski hram sav uzavreo usled doksologije; serafimi pevaju svoju pesmu antifono: „Svet, svet, svet je Gospod nad vojskama; puna je sva zemlja slave Njegove!“ (Isaija 6,3). Otkrivenje 4 i 5 slika sličan prizor obožavanja u nebeskoj svetinji posle Isusovog vaznesenja; nebeska stvorenja hvale svog Tvorca (Otkrivenje 4) i Iskupitelja (Otkrivenje 5). I doksologija će nastaviti da teče iz svetinje sve do

vrhunca velike borbe i dalje kroz čitavu večnost (Otkrivenje 19,1-5; Isaija 66,23; Otkrivenje 21,1-3).

Razmotrite: Kako reagujete na sledeći teološki aforizam: „Pre soteriologije /plan spasenja/ ide doksologija /obožavanje/“? Šta ta izjava govori o Božjem karakteru i Njegovom prvobitnom, večnom cilju pri uspostavljanju nebeske svetinje?

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Od životne je važnosti pojmiti da je prvobitna svrha nebeske svetinje bila da otkrije deo suštinske prirode Božjeg karaktera – „Emanuilo“ – s nama Bog. To što je Bog pristao da živi u nebeskoj svetinji među stvorenim nebeskim bićima otkriva da On nije rezervisan, dalek, hladan niti sklon pretnjama. On čezne da bude blizu svojih stvorenja, da stanuje s nama.

Pitanja za razmišljanje:

- Da li je nebeska svetinja stvarno mesto u prostoru i vremenu, ili je to samo metafora? Potkrepite svoj odgovor Svetim pismom.
- Veliki deo hrišćanskog sveta (sledeći misao platonovog dualizma) još uvek veruje da je Bog u suštini „vanvremenski“; to jest, On se ne spušta do nas da bi boravio u prostoru i vremenu. Kako istorijska realnost nebeske svetinje postaje ključ za pravilno sagledavanje Božje prirode? Zašto je to tako bitno?

Pitanje primene:

Kako razumevanje „principa Emanuilo“, u vezi sa nebeskom svetinjom, utiče na vaše lično razumevanje doktrine o svetinji i izoštrava vaše viđenje Božjeg karaktera?

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Pokušajte da pomognete svojim učenicima da zamisle toplinu i intimnost nebeske svetinje kao Božjeg doma. Ruski stručnjak za uređenje enterijera, koja je postala profesor teologije posle pada komunizma, napisala je jedan rad pod naslovom „Stručnjak za uređenje enterijera posmatra nebesku svetiju“. Ona je ukazala da ljudi njene struke mogu mnogo toga da kažu o karakteru osobe koja živi u nekoj kući, na osnovu toga kako je kuća uređena. Ona nagoveštava da nameštaj nebeske svetinje, Božjeg doma, otkriva mnogo o Božjem karakteru, čak i pre nego što je stupio na scenu u vezi sa problemom greha.

Aktivnost: Razmišljajte o raznim delovima „nameštaja“ nebeske svetinje (Božjeg doma), kako su opisani u Otkrivenju, i delimično predstavljani

odgovarajućim elementima zemaljske svetinje. Zamislite šta nam ti delovi nameštaja Božjeg doma govore o Bogu, čak i pre nego što su postali simboli spasenja. (Na primer, kako bi sto za hlebove mogao sugerisati Božju „trpezariju“, gde se ostvaruje „zajedništvo za stolom“ između Boga i Njegovih nebeskih „kućnih gostiju“ – nebeskih bića koji se okupljaju da Ga obožavaju?) Šta reći o svećnjaku, tamjanu, kovčegu? Kakve ideje taj nameštaj otkriva o Božjem karakteru?

Druga pouka

Ključni tekst: Jevrejima 8,5

Učenici u razredu će:

Saznati: Razumeti osnove tipologije svetilišta.

Osetiti: Ceniti lepotu Hristovog života i silu Njegovih obećanja otkrivenih u tipologiji svetilišta.

Učiniti: Doneti odluku da razmišljaju o Hristovom životu i da se pozivaju na Njegova obećanja, nagoveštena u tipologiji svetilišta.

Kratak pregled učenja

I – Znati: Osnove i ispunjenje tipologije svetilišta

A. Edemski vrt je bio prva svetinja na Zemlji. Zašto je svetinja na Zemlji bila potrebna i pre nego što su ljudi zgrešili?

B. Zemaljska svetinja bila je kopija nebeskog originala. Kako nam tipologija svetinje pomaže da razumemo Hristovu službu u nebeskom svetilištu, koja je u toku?

C. Glavni obrisi zemaljske svetinje i njenih službi doživljavaju ispunjenje u Hristovom životu na zemlji, u crkvi, i na kraju istorije zemlje. Na koji način takvo ispunjenje tipologije svetinje proširuje vaše razumevanje jevanđelja?

II – Osetiti: Svetinja, Isus i crkva

A. Koji elementi tipologije svetinje što ukazuju na Hrista imaju najdublje značenje za vas lično?

B. Kako nam pozivanje na biblijska obećanja sadržana u tipologiji svetinje pomažu da budemo više nalik Hristu?

III – Razmišljati o Hristu i pozivati se na Njegova obećanja povezana sa svetinjom

A. Ove sedmice, na osnovu tipologije svetinje, življe predstavite sebi Hristov karakter.

B. Na koja od dragocenih obećanja sadržana u tipologiji svetinje ćete odlučiti da se pozovete?

Sažetak: Tipologija svetinje je moćno sredstvo koje nam pomaže da razumemo najvažnije aspekte jevanđelja.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: Jevrejima 8,5

Ključni koncept za duhovni rast: Zemaljska svetinja – kopija svetinje na nebu – ukazivala je na ispunjenje dela koje se odvija u tri faze u njenom nebeskom originalu, kao što se vidi u (1) Hristovom prvom dolasku, (2) Njegovom telu, crkvi, i (3) poslednjim događajima zemaljske istorije.

Samo za učitelje: Grčka reč *typos* (od koje potiče naša reč *tip*) u svojoj osnovi ima značenje „prazan kalup ili modla“ (setite se modle za puding, posude za led ili kalupa za pečenje hleba). Kada uvidimo osnovne uloge prazne modle, moći ćemo da razumemo i osnovnu tipologiju svetinje: (1) prazna modla i proizvod koji ona oblikuje su prostorno-vremenske kategorije – tako i zemaljska i nebeska svetinja predstavljaju istorijsku realnost; (2) prazna modla nije original, već je oblikovana prema nekom ranije postojećem prototipu – tako je i zemaljska svetinja kopija originalne svetinje na nebu; (3) prazna modla unapred određuje oblik proizvoda koji će u njoj nastati – isto tako starozavetna svetinja otkriva osnovne obrise novozavetnih ispunjenja tipova svetinje; i (4) konačni proizvod je veći od same modle i ispunjava namenu za koju je modla načinjena – novozavetna ispunjenja su veća od starozavetnog tipa svetinje i ostvaruju namenu zbog koje je ona bila načinjena.

Uvodna aktivnost: Donesite praznu modlu (kalup za hleb, modlu za puding, ili čak praznu kartonsku kutiju od mleka u kojoj se može zamrznuti tečnost) i objasnite tipologiju svetinje koristeći prethodnu ilustraciju.

Razmotrite sledeće: Starozavetna svetinja kao tip ne ukazuje samo *unapred* (horizontalno) na svoje novozavetno ispunjenje, već usmerava naš pogled i *uvis* (vertikalno) pokazujući da je nebeska svetinja postojala (kao prototip) čak i pre zemaljske. Zašto je, po vašem mišljenju, Bog smatrao važnim da ljudskim bićima da zemaljsku svetinju kao tip koji pokazuje unapred i uvis na svoj antitip?

KORAK DRUGI – Istražiti

Samo za učitelje: U ovom odeljku ćemo proučiti tri glavne ideje: (1) Edemski vrt kao prvobitna zemaljska svetinja; (2) biblijska osnova za prepoznavanje tipologije svetinje i (3) kako svetinja kao tip ima jedno novozavetno ispunjenje

ali u tri faze. Za opširnije istraživanje ovih ideja potražite temu o biblijskoj tipologiji na sledećem vebsajtu:

www.andrews.edu/~davidson/ .

Biblijski komentar

I Edemski vrt kao svetinja

(Obnovite sa razredom 1. Mojsijevu 3,24)

Osim onih koje su pomenute u Pouci za odrasle, zapazite još neke paralele između Edemskog vrta i svetinje koja se pojavljuje kasnije u Bibliji:

- (1) obe su bile okrenute ka istoku (1. Mojsijeva 2,8; uporedite sa 2. Mojsijeva 27,13-16, 1. O carevima 7,21, Jezekilj 47,1);
- (2) iz Edemskog vrta kao i hramova pokazanih Jezekilju i Jovanu izvirale su reke (1. Mojsijeva 2,10; Jezekilj 47,1-12; Otkrivenje 22,1);
- (3) obe su sadržavale dragocene metale – posebno bdel i oniks (1. Mojsijeva 2,12; 2. Mojsijeva 25,7; 28,9.20; 4. Mojsijeva);
- (4) izraz za „svetlost, svećnjak“ (hebrejski *ma'or*) koji se koristi za opis sunca i meseca u 1. Mojsijevoj 1,14-16, u Petoknjžju se koristi *jedino* još za svetlost uljanih svetiljki na svećnjaku menora u svetinji (2. Mojsijeva 25,6);
- (5) nakon pada, na istočnim vratima Edemskog vrta „postavljena su“ (hebrejski: *shakan*, 1. Mojsijeva 3,24) dva heruvima; isti glagol na hebrejskom upotrebljava se da izrazi Božju nameru da „nastava“ (*shakan*) među svojim narodom u svetinji (*mishkan*, 2. Mojsijeva 25,8.9).

Razmotrite sledeće: Šta je bila svrha zemaljske svetinje, čak i pre pojave greha?

II Zemaljska svetinja: Kopija svetinje na nebu

(Obnovite sa razredom 2. Mojsijevu 25,9.40)

Bog je kazao Mojsiju da načini svetinju prema „slici“ (hebrejski: *tabnit*) koju će mu On pokazati na gori. Izraz *tabnit* znači „kopija originala koja služi kao /minijturni/ model za izradu druge kopije“. Mojsiju je prvo dato da na trenutak sagleda originalnu nebesku svetinju u svojoj njoj veličini i slavi (2. Mojsijeva 24,10; videti i Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 343 orig.), a onda mu je pokazan „minijturni model nebeske svetinje“ (Ellen G. White, *The Spirit of Prophecy*, vol. 1, p. 269) da mu posluži kao uzor za izradu zemaljske svetinje. Prema tome, zemaljska svetinja bila je u načelu kopija originalne nebeske svetinje/hrama.

Solomunov hram je takođe napravljen prema božanskoj „slici“ (*tabnit*) originalnog nebeskog hrama (1. Dnevnika 28,11.12.18.19). Iako se Mojsijeva

svetinja u obliku šatora arhitektonski veoma razlikovala od Solomunovog hrama načinjenog od čvrstog materijala, osnovni plan je bio isti: ista podela prostora na tri dela, iste prostorne proporcije, ista vrsta nameštaja, veo ili zavesa između svetinje i svetinje nad svetinjama, i ista vrsta žrtvenog sistema i sveštenstva, svakodnevnih i godišnjih službi. To su osnovne konture koje autor Poslanice Jevrejima sumira u Jevrejima 9,1-7. Trebalo bi da obratimo pažnju na suštinske obrise tipologije koja ostaje konstantna u različitim starozavetnim svetilištima.

Razmotrite sledeće: Kako nam prepoznavanje osnovnih obrisa tipologije svetinje pomaže da izbegnemo odlaženje u krajnost i usredsređivanje na sitne detalje (klinove, kočice, stubove, itd.) koji su različiti u različitim zemaljskih svetilištima?

III Tri faze u novozavetnoj tipologiji svetilišta

A. Svečano uvođenje u službu: Hristov zemaljski život i smrt
(Obnovite sa razredom Jovan 2, 19-21)

Sve osnovne konture tipologije svetilišta nalaze svoje ispunjenje u Hristu kad On uvodi „pošljedak dana“ (Jevrejima 1, 1.2) prilikom svog prvog dolaska. Osim onoga što je pomenuto u Pouci za odrasle, zapazite, na primer, da je Hristos Prvosveštenik (Jevrejima 7-10), Umivaonik (grčki: *lutron*, Titu 3,5), Presto milosti (grčki: *hilasterion*, Rimljanima 3,25). Njegove zasluge su mirisni kad (Otkrivenje 8,3), a Njegova pravda – plašt (Isaija 61,10). On predstavlja sve ono na šta svetinja ukazuje. Dok proučavamo svetinju, potrebno je da se držimo te hristocentrične osnove.

B. Primena na Crkvu (kao zajednicu i pojedinačno)
(Obnovite sa razredom 1. Korinćanima 3,16.17; 6,19)

Kada se crkva, kao celina, uzida u Hristovo telo, i ona postaje hram ili svetinja. Prema tome, tipologija koja ukazuje na Isusa može se primeniti na crkvu, na zajedničkom i pojedinačnom nivou. Osim primera navedenih u Pouci za odrasle, Sveto pismo nas uverava da i mi možemo, preko obećane Hristove sile, postati „žrtva živa“ (Rimljanima 12,1), svetlost svećnjaka (Otkrivenje 1,20; videti i Matej 5,14), i da naše molitve mogu postati kao mirisni kad (Otkrivenje 5,8; 8,3), a naša pravedna dela kao svila (Otkrivenje 19,8), i tako dalje.

C. Dovršenje: Novi Jerusalim kao večna svetinja
(Obnovite sa razredom Otkrivenje 21,2.3; 15; 16; 21; 22)

Svetinja pronalazi svoje ispunjenje i u završnici velike borbe. U Otkrivenju 21 jasno se kaže da je Novi Jerusalim „skinija Božja“, pri čemu se koristi isti izraz koji se u Septuaginti (grčkom prevodu Starog zaveta) koristi za svetinju. Prema

tome, Jovan nije video hram *u gradu* zato što je *ceo grad* postao Božja svetinja (zapravo ekvivalent svetinje nad svetinjama, u obliku kocke).

Razmotrite: Koji se još aspekti svetinje ispunjavaju u Hristu, Crkvi, i na vrhuncu istorije spasenja? Koji je značaj toga što „skinija“ Novog Jerusalima ima oblik kocke?

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Hrišćanski pisci tipologiju svetinje primenjuju uglavnom samo na Hrista. Mali broj njih sagledava kako se ona odnosi i na crkvu, ali jedinstveni doprinos adventista sedmog dana ogleda se u tome što oni ukazuju na konačnu fazu ispunjenja tipologije svetinje u nebeskoj svetinji tokom odvijanja velike borbe.

Pitanja za razmišljanje:

1. Na koji način razumevanje tipologije svetilišta potvrđuje da svetinja na nebu predstavlja fizičku realnost, a ne samo metaforu spasenja?
2. Na koji način je osnaženo vaše uverenje u biblijsku zasnovanost teologije svetinje – da tipologija starozavetne svetinje otkriva osnovne odlike sadašnje Hristove službe u svetinji na nebu?
3. Zbog čega naše adventističko razumevanje tipologije svetinje biva osiromašeno ukoliko se usredsredimo samo na ispunjenje onog njenog dela koji se odnosi na 1844. godinu, a ne zapazimo njeno istorijsko ispunjenje u Hristu i crkvi?

Pitanja u pogledu primene:

1. Kakva je vaša reakcija na saznanje da se svaki aspekt ispunjenja simbola svetinje u Hristu odnosi na Crkvu, kao Njegovo telo, ali i na vas lično?
2. Da li vas raduje pomisao na stvaran život sa Bogom u Njegovoj „skiniji“ (Novom Jerusalimu) kroz celu večnost?

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Nastojte da razred shvati kakvo je to bogatstvo kad u Isusu vidimo ispunjenje tipologije starozavetne svetinje i silu koja se nalazi u primeni te tipologije na nas.

Aktivnosti:

1. Elen G. Vajt predlaže: „Za nas bi bilo dobro da svakoga dana provedemo jedan sat u razmišljanju o Hristovom životu“ – *Čežnja vekova*, str. 83 orig.

Odlučite da ove sedmice provedete nekoliko sati u razmišljanju o Hristovom životu, službi i smrti kao o prelepom ispunjenju tipologije svetinje.

2. Petar pominje „časna i prevelika obećanja“ Božje Reči kroz koja mi možemo imati „dijel u Božijoj prirodi“ (2. Petrova 1,4). Ove sedmice razmotrite čitav niz novih biblijskih obećanja na koja se možete pozvati – onih koja su sadržana u bogatoj tipologiji svetinje.

Treća pouka

Ključni tekst: 1. Mojsijeva 22,1-19

Učenici u razredu će:

Saznati: Razumeti značaj starozavetnog žrtvenog sistema.

Osetiti: Shvatiti, na osnovu starozavetnih žrtvi, užasnu prirodu greha i ogromnu cenu našeg spasenja.

Učiniti: Odvojiti vreme za redovno razmišljanje o ispunjenju žrtvenog sistema u Hristu, „Jagnjetu Božjem“.

Kratak pregled učenja

I – Znati: Starozavetni žrtveni sistem

A. Bog je uspostavio žrtveni sistem nakon pada u greh (1. Mojsijeva 3,15.21).

Na koji način prvo evanđeosko obećanje (1. Mojsijeva 3,15) ukazuje na pomirenje koje će Mesija izvršiti kao naš Zamenik?

B. Avram je razumeo značenje žrtvenog sistema, naročito zahvaljujući svom iskustvu na brdu Moriji. Koji elementi 1. Mojsijeve 22 otkrivaju ljubav Oca koja se ogleda u tome što nije poštedeo svog jedinog Sina nego je dozvolio da umre za nas?

C. Pashalna služba (2. Mojsijeva 12) na najrazumljiviji način predočava Hristovu žrtvu. Koji su osnovni elementi Njegove žrtve nagovešteni ovom službom?

II – Osetiti: Ružnoću greha i visoku cenu otkupljenja koja je prikazana životinjskim žrtvama

A. Na koji način nam vizuelno sagledavanje starozavetnih žrtava pomaže da bolje shvatimo gnusobu greha i neprocenjivu vrednost Hristove otkupiteljske smrti?

III – Posmatrati Hrista u tim simbolima

A. Ove sedmice odvojite vreme za duboko razmišljanje o Hristovom delu pomirenja koje je predočeno starozavetnim žrtvenim sistemom.

Sažetak: Starozavetni žrtveni sistem obezbeđuje moćnu sliku višestrukog značenja Hristove žrtvene smrti na Golgoti.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: Jovan 1,29

Ključni koncept za duhovni rast: Starozavetni žrtveni sistem pružao je predsluku dubokog značenja Hristove žrtve. On je isto tako simbolično predstavljao iskustva hrišćana koji prinose sebe kao „žrtvu živu“ (Rimljanima 12,1).

Samo za učitelje: Jedna profesorka je iznela svoje iskustvo kada se jednom prilikom nerado pridružila svom suprugu na putovanju kroz nemirno područje Svete zemlje – prema vrhu brda Garizim u vreme Pashe. Tu, mali broj preostalih Samarjana još uvek prinosi pashalno jagnje na žrtvu. Kada su jaganjci dovedeni na klanje, odvratila je pogled. Međutim, u poslednjem trenutku, ipak je pogledala. Kako je neopisivo strašna bila njihova smrt! Posmatrajući nevina stvorenja kako se otimaju ispod noža, osetila je odvratnost prema neosetljivosti sveštenika koji je prinosiso žrtvu. Čak i više od toga, pomislila je kako je odvratna i sama zamisao žrtvenog sistema. Zbog čega su nedužne životinje morale da umru kako bi ukazivale na Isusovu smrt? Te noći, u povratku, pri svetlosti punog pashalnog meseca, izlivala je svoju ogorčenost pred Bogom zbog tog užasnog obreda, kada je, iznenada, svetlost sa neba prodrla u njen zamračeni um. Konačno je shvatila u čemu je smisao toga: greh je tako strašan da je koštao života nevino Jagnje Božje. Ta žrtva je bila jedini način na koji je Bog mogao da navede ljude, ljude otvrdnulog srca, da uvide koliko je strašan greh i kako je skupo naše spasenje.

Uvodna aktivnost: Prepričajte u razredu iskustvo ove profesorke, tražeći njihovo mišljenje o žrtvenom sistemu.

Razmotrite sledeće: Neki hrišćani uče da Bog zapravo nije osmislio žrtveni sistem, već je jednostavno dopustio sebi da upotrebi jedan paganski koncept kako bi prišao ljudima tamo gde su se oni nalazili. Po čemu znamo da Biblija ne podržava ovakvo shvatanje?

KORAK DRUGI - Istražiti

Samo za učitelje: Ove sedmice ćemo istražiti žrtveni sistem onako kako je on predstavljen Adamu i Evi, kako je praktikovan tokom ere patrijaraha i proširen Mojsijevim zakonima. Proučićemo tipološko značenje tog sistema kako bismo razumeli srž jevanđelja.

Biblijski komentar

I Uspostavljanje žrtvenog sistema u Edemu (Obnovite sa razredom 1. Mojsijevu 3,9-11)

Već u prvom evanđeoskom obećanju, koje se nalazi u 1. Mojsijevoj 3,15, upečatljivo je prikazana žrtva mesijanskog Semena kao naše Zamene. Pokušajte da zamislite tu sliku: Seme, Hristos, skida svoju sandalu, da tako kažemo, i golom petom svesno staje na glavu zmije otrovnice. To je slika Semena koje se dobrovoljno odriče svog života da bi ubilo zmiju. Hristos je svesno i dobrovoljno stao na glavu najsmrtonosnije zmije u svemiru, na sotonu lično, znajući savršeno dobro da će Ga to koštati života.

Tekst u 1. Mojsijevoj 3,21 pokazuje da je Bog obukao Adama i Evu u kožu – što podrazumeva žrtvovanje životinja. Kako znamo da se to oblačenje odnosi na nešto više od pokrivanja njihove fizičke golotinje kako bi se zaštitili od atmosferskog zahlađenja koje je nastupilo nakon pada? Znamo, zato što tekst jasno kaže da je njihova golotinja posle pada bila nešto više od fizičke nagosti. I pošto što su se pokrili smokvinim lišćem, Adam je priznao Bogu da je još uvek go (stih 10). Prema tome, njihova golotinja je obuhvatala i golotinja duše, to jest – krivicu, za čije je pokrivanje bilo potrebno nešto više od odeće. Umesto smokvinog lišća njihovog bezuspešnog pokušaja da sopstvenim naporima sakriju svoju golotinja, Bog ih je pokrio odećom Zamenika. Umesto njihove krvi, prolivena je krv nevine žrtve (pri prinošenju žrtve za greh u 3. Mojsijevoj 4,29, grešni ljudi su verovatno sami klali životinja za žrtvu). Tu je nagoveštena žrtva Mesije kao Zamenika u korist čovečanstva. Bog je lično uspostavio žrtveni sistem i dao uputstva Adamu i Evi u pogledu toga.

Razmotrite sledeće: Elen G. Vajt piše: „Istog trenutka kada je čovek podlegao sotoninom kušanju i počinio upravo ono što je Bog rekao da ne čini, Hristos, Božji Sin, stao je između živih i mrtvih, rekavši: 'Neka kazna padne na mene. Ja ću zauzeti čovekovo mesto. On će dobiti još jednu priliku' – Ellen White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 1, p. 1085. Zbog čega je aspekt zamene u Hristovoj žrtvi toliko važan u našem spasenju?

II Avram i žrtveni sistem (Obnovite sa razredom 1. Mojsijevu 22,1-19)

Tekst u 1. Mojsijevoj 22 opisuje Avramov test vere u kome ga Bog poziva da prinese na žrtvu svog sina Isaka na brdu Moriji. Taj test verovatno predstavlja vrhunac starozavetnih evanđeoskih predlika, unapred otkrivajući kako je trebalo da i Otac i Sin učestvuju u neopisivom bolu žrtve pomirenja. Isus je primetio: „Avraam, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vidje, i obradova se“ (Jovan 8,56).

Kada je Avram video Isusov dan? Apostol Pavle citira 1. Mojsijevu 22 (18. stih) i posebno ukazuje na taj tekst kada kaže: „Naprijed objavi Avraamu: u tebi će se blagosloviti svi neznabošci“ (Galatima 3,8).

U hebrejskom tekstu u 1. Mojsijevoj 22,17.18, kao i u 1. Mojsijevoj 3,5 reč upotrebljena za „seme“ (*zera*) najpre se koristila u množini da bi označila brojno potomstvo, a zatim prelazi u jedninu (što je naznačeno zamenicama za jedninu, mada se u nekim savremenim prevodima to ne vidi), da bi se usredsredila na jedno jedino mesijansko Seme u kome će se „blagosloviti svi narodi na zemlji“ (1. Mojsijeva 22,18). Isakovo iskustvo na brdu Moriji je na taj način eksplicitno povezano sa žrtvom dolazećeg Mesije. Pavle ukazuje i na Očev požrtvovani duh koji „koji dakle svoga sina ne poštedje“ (Rimljanima 8,32), koristeći iste izraze koje je Bog dvaput upotrebio za Avrama na brdu Moriji (1. Mojsijeva 22,12.16).

Razmotrite sledeće: Na koji način 1. Mojsijeva 22 i priča koja je povezana sa njom u 1. Mojsijevoj 15 (obratite pažnju naročito na stihove 6-18) pomažu da bolje razumemo jevanđelje opravdanja verom?

III Levitski žrtveni sistem: Pasha
(Obnovite sa razredom 2. Mojsijevu 12,21-27)

Među mnogobrojnim žrtvama u levitskom sistemu, verovatno nijedna ne pruža tako sveobuhvatnu, unapred datu predstavu Hristove žrtve kao mnogostrana pashalna služba. Razmislite o sledećim tačkama:

1. Uspostavljanje: Pasha označava „početak meseci“ (2. Mojsijeva 12,2).
2. Usredsređenost na jagnje (simbol Isusa) (2. Mojsijeva 12,3; Jovan 1,29).
3. Savršena vremenska podešenost (2. Mojsijeva 12,5; Jovan 13,1; 18,28; 19,14): Isus je umro 14. nisana, u 3 sata popodne, tačno u vreme kada je trebalo da se zakolju prva pashalna jagnjad.
4. Savršena, potpuna žrtva (2. Mojsijeva 12,5.46; 1. Petrova 1,19; Jovan 19,33.36).
5. Obimna, sveobuhvatna žrtva (2. Mojsijeva 12,4; Jovan 3,16; Rimljanima 3,23.24; 5,6.8.18; 1. Timotiju 4,10).
6. Lično prihvatanje žrtve (2. Mojsijeva 12,7.8; Jovan 6,53; 1. Jovanova 1,7.9).
7. Žrtva pomirenja kao naša Zamena. Jagnje je trebalo da bude „na vatri pečeno“ (2. Mojsijeva 12,8). Još uvek se može posmatrati pečenje pashalne jagnjadi nad ognjištima na vrhu gore Garazim, gde Samarjani i danas obavljaju taj ritual svakog proleća. Dve drvene letve postavljene unakrst u trup zaklane životinje da bi ga držale otvorenim tokom pečenja, obrazuju upravo oblik krsta. Oganj božanskog gneva (Psalam 89,46; Sofonija 1,18; Jevrejima 12,25.29) spustio se na Isusa kada je On preuzeo na sebe grehe sveta i primio kaznu koju smo mi zaslužili.

Reč Pasha na hebrejskom je skraćeni oblik izraza po kome je ovaj praznik dobio ime. „Pasha“, na hebrejskom *pesach*, znači „zaobići ili preskočiti“. Bog je objavio Mojsiju: „I kada vidim krv, proći /*pesach*/ ću vas, te neće biti među vama pomora, kad stanem ubijati po zemlji Misirskoj“ (2. Mojsijeva 12,13; uporedite sa stihom 23). Tu vidimo predliku Isusove zameničke žrtve. (Za više detalja, pogledati „Ponder the Passover“, *Shabbat Shalom* 53, no. 1 /2006/: pp. 4-9, što možete naći na vebsajtu: www.andrews.edu/~davidson/ .

Razmotrite sledeće: Žrtva dolazećeg Mesije provlači se kao „zlatna nit“ kroz ceo Stari zavet. Navedite druge tekstove koji iznose tu osnovnu temu jevanđelja.

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Potrudite se da pomognete razredu da uvidi grozotu oduzimanja života nevinim životinjama – jeziv prizor klanja životinja, smrad krvi i zapaljane utrobe – da bi bolje razumeli cenu Hristove smrti za naš greh.

Pitanje za razmišljanje:

Da li će se žrtve i dalje prinostiti čak i kada više ne bude bilo greha i grešnika? Razgovarajte o tome. (Pogledajte Jevrejima 13,15 da biste dobili ideju.)

Pitanje primene:

1. Kako mi lično možemo primeniti „zasluge Hristove krvi... za dušu“ – Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 277 orig.?
2. Na šta Pavle misli kada nas podstiče da damo „tjelesa svoja u žrtvu živu“ (Rimljanima 12,1)?

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Poznati tekst iz knjige *Čežnja vekova* (str. 83 orig.), koji smo citirali prošle sedmice: “ Za nas bi bilo dobro da svakoga dana provedemo jedan sat u razmišljanju o Hristovom životu“, Elen G. Vajt zaključuje sledećim rečima: „Dok se tako bavimo Njegovom velikom žrtvom za nas, naše poverenje u Njega postaće mnogo postojanije, naša ljubav će oživeti i dublje će nas prožimati Njegov Duh“.

Aktivnost: Donesite odluku da ćete sledeće sedmice provesti sat vremena u toku dana usredsređujući se u razmišljanju na Hristovu žrtvu, a posebno na to kako je ona predočena u žrtvenom sistemu Starog zaveta. Razgovarajte sledeće sedmice o uticaju koji je to razmišljanje imalo na nivo vašeg poverenja, na ljubav prema Njemu i primanje Njegovog Duha.

Četvrta pouka

Ključni tekst: Psalam 27,4-14

Učenici u razredu će:

Saznati: Razumeti Božju lepotu, istinu i dobrotu u poruci svetinje.

Osetiti: Doživeti Davidovo iskustvo u svetinji.

Učiniti: Doneti odluku da dožive ne samo „molitvu u svetinji“, već i „život u svetinji“.

Kratak pregled učenja

I – Znati: Lepota, istina i dobrotu u svetinji

A. Davidovo traganje bilo je usredsređeno na svetinju (Psalam 27,4). Da li je to bilo privremeno interesovanje ili je predstavljalo njegov životni cilj?

B. David je čeznuo da posmatra „krasotu Gospodnju“ koju je svetinja odražavala. Šta je sve time bilo obuhvaćeno?

C. David je osim toga želeo da „ispita /istraži Božju istinu/ u Njegovom hramu“. Šta u poruci svetinje predstavlja „sadašnju istinu“ koju treba pomno istraživati u ovim poslednjim danima?

D. David je u svetinji video i „dobrotu Gospodnju“ (Psalam 27,13). Šta je on sve doživeo prilikom tog susreta (Psalam 27, 6-12)?

E. Poruka svetinje odnosi se na način života. Moguće je već sada verom hrabro ući u svetinju na nebu i ostati tamo (Pogledajte Jevrejima 4,16; 6,19.20; 10,19-22; 12, 22-24). Da li se to odnosi samo na iskustvo u molitvi ili i na nešto više od toga?

II – Osetiti: Učiniti da doživljaj svetinje postane stvaran

A. Kako možemo oponašati Davidovu želju da bude u svetinji? Kako možemo doživljaj Božje lepote, istine i dobrote pretvoriti u svoj način života?

III – Živeti životom svetinje

A. Donesite odluku da ćete doživeti „molitvu u svetinji“ i neprekidan „život u svetinji“.

Sažetak: U svetinji možemo naučiti i doživeti pouku o lepoti, istini i dobroti.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: Psalam 27,4

Ključni koncept za duhovni rast: Pouku o svetinji možemo svesti na tri vrline: „lepotu, istinu, i dobrotu“, koje su obuhvaćene Davidovom pesmom o svetinji (Psalam 27).

Samo za učitelje: U 27. Psalmu David smelo otkriva svoj jedini cilj u životu, svoj jedini veliki zahtev: „Za jedno samo molim Gospoda, samo to ištem, da živim u domu Gospodnjem sve dane života svojega, da gledam krasotu Gospodnju, i ranim u crkvu njegovu“ (Psalam 27,4). „Dom Gospodnji“ je drugi izraz za svetinju. Davidov jedini cilj je usredsređen na svetinju! U Psalmu 27 on iznosi tri vrste iskustva koje želi da doživi u svetinji. Četvrti stih iznosi dva aspekta tog iskustva: „da gledam krasotu Gospodnju, i ranim u crkvu Njegovu“. (Reč koja u Daničićevom prevodu glasi „ranim“, u engleskom prevodu je „inquire – istražiti“ – prim. prev.) Reč na hebrejskom koja se prevodi sa „istražiti“ – *baqar* – odnosi se na pažljivo ispitivanje dokaza kako bi se otkrila istina o nečemu. Pred kraj psalma (u stihu koji je sličan 4. stihu), David precizno određuje treći aspekt iskustva svetinje koji želi da doživi: „vidjeti dobrotu Gospodnju“ (13. stih). Lepota, istina i dobrota – prema filozofima, te tri osobine čine „trostruku zvezdu vrednosti“, zbog koje je zaista vredno živeti, pa čak i umreti. (Pogledajte *Stvaranje, patrijarsi i proroci* od Elen G. Vajt, str. 595 orig., gde ćete naići na isti naglasak na ta tri kvaliteta.) David insistira da su sve te vrednosti sadržane u poruci svetinje. Istražimo ove sedmice zbog čega je to tako!

Uvodna aktivnost: Postavite pitanje u razredu: „Ako biste mogli da uputite Gospodu samo jedan zahtev, jedan jedini cilj kome težite u životu, šta biste izabrali“. Neka nekoliko članova razreda da svoje odgovore, a zatim pročitajte nadahnuti odgovor na to pitanje u Psalmu 27,4.13.

Razmotrite sledeće: Kada je pisao 27. Psalam, David je bio „progonjeni begunac koji je pronalazio sklonište među stenama i pećinama u pustinji“ – Elen G. Vajt, *Vaspitanje*, str. 164. orig.

Povedite razgovor na temu: Da li je Davidova usredsređenost na svetinju bila karakteristična samo za to vreme i posebne okolnosti, ili je do kraja ostala najveća strast u njegovom životu? (Pogledajte 2. Samuilovu 7,1-13; 1. Dnevnika 22; 28 i 29,1-9 i brojne Davidove psalme koji govore o svetinji.)

KORAK DRUGI - Istražiti

Samo za učitelje: Ove sedmice ćemo pogledati važne pouke koje možemo izvući iz predmeta o svetinji. Sveli smo ih na kategorije koje sam David navodi u svom nadahnutom rezimeu doživljaja svetinje (Psalam 27,4.13): lepota, dobrota i

istina. Psalam 27 bi se mogao nazvati „Pesma o svetinji“ – u njemu se govori o svetinji više nego u bilo kom drugom psalmu.

Biblijski komentar

I Bastion lepote

(Obnovite sa razredom Psalam 27,4)

Jevrejska reč *no'am*, ovde prevedena kao „lepota“, dinamičan je izraz koji opisuje nešto što posmatrača oduševljava svojom lepotom i milinom. David čezne da posmatra tu lepotu Gospodnju u svetinji – lepotu koju Gospod ima u sebi (Njegov karakter), a isto tako i lepotu koju Gospod obznanjuje. Na drugom mestu Psalmista piše: „Slava je i veličanstvo pred licem njegovijem“ (Psalam 96,6). „Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti“ (Psalam 29,2; 96,9). Najmanje četrnaest različitih hebrejskih reči za „lepotu“ upotrebili su nadahnuti biblijski pisci opisujući svoj estetski doživljaj u vezi sa svetinjom.

Svetinja u pustinji bila je „veličanstvena građevina...

Nema jezika koji bi mogao opisati slavu prizora koji su se mogli videti u unutrašnjosti Svetilišta... a sve je to bilo samo blede odsjaj slave Božjeg hrama na Nebu“ – Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 347, 349 orig. Zamislite samo dragocene metale – prema 2. Mojsijevoj 38,24.25, za izgradnju ovog prenosivog pustinjskog šatora upotrebljeno je više od tone zlata (29 talanata, 730 šekela = 2.205 funti = 1.000 kg) i skoro 4 tone srebra (100 talanata, 1.775 šekela = 7.583 funte = 3.440 kg). Zamislite nenadmašnu lepotu Solomunovog hrama koji je po rečima Elen G. Vajt bio „najveličanstvenija građevina koju su ikad podigle ljudske ruke“, a opet samo „bledi odraz... neizmernosti i slave“ nebeske svetinje – *Velika borba*, str. 414 orig.

Da bi vam bilo lakše da sve to zamislite, uzmite u obzir da je David, prema 1. Dnevnika 22,14, za izgradnju hrama sakupio 100.000 talanata zlata – oko 3.500 tona (vredno milijarde US dolara prema današnjoj monetarnoj vrednosti) i milion talanata srebra – oko 35.000 tona. Na osnovu tolike lepote svetinje, možemo zaključiti da: (1) Bog veoma voli sve što je lepo (2. Mojsijeva 28,2.40; 2. Dnevnika 3,6); (2) Božji karakter prema onome kako je otkriven u svetinji je predivan – na primer, Njegova svetost (3. Mojsijeva 19,2; Psalam 96,9); (3) Božji put spasenja, predstavljen svetinjom, zapanjujuće je lep; i (4) On čezne da nam daruje istu tu lepotu karaktera (1. Petrova 1,16).

Razmotrite sledeće: Na koji način bi danas naše crkvene „svetinje“ (u pogledu arhitekture i dekoracije) trebalo da budu lepe?

II Hram istine

(Obnovite sa razredom Psalam 27,4 – drugi deo)

David nije čeznuo samo za tim da posmatra Božju lepotu u svetinji, već i da spozna Božju istinu u svetinji. Ono na šta nas svetinja poziva nije samo doživljaj izuzetne lepote već i promišljeno, marljivo traganje za istinom.

Među 150 psalama, svetinja se izričito pominje prosečno jedanput po psalmu. Takva mesta pružaju nam uvid u mnoge istine povezane sa svetinjom, kao što su bogoslužjenje i proslavljanje (Psalam 96,9; 150,1), sud (Psalam 11,4.5) i molitva (Psalam 28,2). Psalmista je otišao u svetinju dok se trudio da razume zašto zli napreduju, a pravedni pate. I tu, u svetinji (možda dok je posmatrao kako vatra proždire žrtvu, predstavljajući božansku odmazdu za greh) razumeo je „kraj njihov“ (Psalam 73,17). Sadašnja istina za ove poslednje dane, na koju ukazuje svetinja, posebno se usredsređuje na apokaliptične knjige – Danila i Otkrivenje – o čemu ćemo proučavati u kasnijim poukama. Svako od nas mora sam za sebe da proučava poruku svetinje, marljivo nastojeći da razume njenu istinu u svetlosti Svetog pisma.

Razmotrite sledeće: Koji su aspekti „sadašnje istine“ u vezi sa porukom svetinje danas najbitniji, a u isto vreme i najsporniji?

III „Garnizon“ dobrote
(Obnovite sa razredom Psalam 27, 5-13)

Nije dovoljno da samo sagledamo lepotu svetinje, niti da tražimo istinu koju svetinja sadrži za ove poslednje dane. Svetinja nije samo predmet estetskog uživanja ili intelektualni podsticaj. To je životna realnost. David pokazuje kako se „dobrota Božja“ koju on nalazi u svetinji ispoljava u praktičnom životu. On opisuje kako pronalazi zaštitu i odbranu u svetinji (stihovi 5, 5a, 11, 12) i kako ga to spontano vodi ka radosnom obožavanju (stih 6b). Na samom vrhuncu psalma, David izlaže osnovni smisao svetinje – kao mesta ličnog druženja sa Bogom koji u njoj nastava: „Srce moje govori pred tobom što si rekao: 'tražite lice moje'; tražim lice tvoje, Gospode“ (stih 8). Psalam o svetinji završava se porukom nade za budućnost kada će konačno oslobođenje doći zajedno sa potpunim Gospodnjim otkrivenjem u Njegovoj svetinji (stih 14).

Razmotrite sledeće:

1. Na koji način tema o svetinji predstavlja poruku o lepoti, istini i dobroti upućenu lično vama?
2. Kakav je značaj doktrine o svetinji za vaš lični život? Na koji način ona postaje životna realnost?

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Pod svetinje u pustinji imao je oblik krsta (pogledajte pouku za nedelju). Raspored različitih komada nameštaja u svetinji ilustruje glavne

korake kako se dolazi Isusu i kako se ostaje u vezi sa Njim zahvaljujući molitvi i bogoslužju. Sledite sveštenika na Božjem „putu u svetinji“:

- Dođite u Njegovu prisustnost (trem) sa zahvaljivanjem (Psalam 100,4).
- Doživite pokajanje, priznanje i oprostjenje kod oltara za žrtvu paljenicu, koji simbolizuje krst (Jevrejima 13,10-13; 3. Mojsijeva 4 – pogledajte Pouku br. 5).
- Pronađite očišćenje od greha i svakodnevno obnavljanje kod umivaonika (Titu 3,5; grčka reč *loutron* za „pranje“, takođe znači i „umivaonik“).
- Pronađite svakodnevno duhovno okrepljenje u Božjoj Reči pored stola sa postavljenim hlebovima (Jovan 6,48.63; 5. Mojsijeva 8,3).
- Primate silu Svetog Duha kod svećnjaka (Otkrivenje 4,5).
- Prinesite posredničke molitve kod kadionog oltara (Otkrivenje 8,4).
- Pronađite duboko očišćenje pred Božjim prestolom koji je predstavljen kovčegom zaveta (3. Mojsijeva 16,30; pogledajte Pouku br. 6).

Pitanje za razmišljanje:

Na koji način se ti koraci podudaraju sa početkom hrišćanskog života, ali i ostajanjem na hrišćanskom putu?

Pitanje u vezi sa primenom:

Kako se ti koraci mogu na praktičan način primeniti u svakodnevnom molitvenom životu? (Neki su to prozvali „molitvom u svetinji“.)

Aktivnost: Osmislite svoju sopstvenu „molitvu u svetinji“ na osnovu koraka koje smo naveli u prethodnom tekstu.

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Poslanica Jevrejima predstavlja najsnažniju pouku iz predmeta o svetinji: mi možemo SADA verom ući u nebesku svetinju, slobodno i sa pouzdanjem – čak i „živeti“ u nebeskoj svetinji. (Pročitajte Jevrejima 4,16; 6,19.20; 10,19-22; 12, 22-24.)

Aktivnost: Pozovite svoj razred da doživi „molitvu u svetinji“ kao što je opisana u prethodnom tekstu, a zatim, još bolje, da se odluče za „ŽIVOT u svetinji“!

Peta pouka

Ključni tekst: 3. Mojsijeva 4

Učenici u razredu će:

Saznati: Razumeti tipologiju žrtve za greh (koja se naziva i „žrtva za očišćenje“).

Osetiti: Shvatiti Isusovo delo onako kako je predloženo žrtvom za greh.

Učiniti: Doživeti oprostjenje greha koje je predloženo žrtvom za greh.

Kratak pregled učenja

I – Znati: Tipologija žrtve za greh (3. Mojsijeva 4).

A. Pokajani grešnik (1) donosio je u svetinju svoju žrtvu za greh, (2) polagao ruku na glavu nevine životinje i (3) ubijao je. Žrtvovanu životinju (4) je je sveštenik (za običan narod ili upravitelje), ili (5) je njena krv unošena u svetinju (za sveštenika ili zajednicu). Na taj način (6) grešnik je bio očišćen od greha, a (7) svetinja uprljana zapisom o grehu. Šta svaki od tih koraka predstavlja u antitipu?

II – Osetiti: Radost zbog Hristovog oprostjenja

A. Starozavetni ritual prinošenja žrtve za greh veoma živo preporučuje korake oprostjenja kroz Hristovu žrtvu i sveštenu službu. Šta osećate u odnosu na Hristovo delo dok ponovo oživljavate tu tipologiju?

III – Doživeti Božji oprostaj

A. Tipologija Starog zaveta može se doživeti u stvarnosti kada primamo oprostjenje kroz Hrista, našeg Zamenika. Da li ste čvrsto rešili da lično doživite to milostivo oprostjenje?

Sažetak: Žrtva za greh simbolično prikazuje način na koji pokajani grešnici primaju oprostaj na osnovu Hristove žrtve i Njegove sveštenu službu. Ona predložava i način na koji nebeska svetinja biva uprljana izveštajem o oproštenim gresima.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: Isaija 53,6

Ključni koncept za duhovni rast: Ritual prinošenja žrtve za greh (poznate i kao „žrtva za očišćenje“) u starozavetnoj svetinji predložava način na koji pokajani grešnici primaju oprostjenje na osnovu Hristove smrti i Njegove sveštenu službu. Ona takođe ukazuje na način na koji nebeska svetinja biva uprljana izveštajem o oproštenom grehu.

Samo za učitelje: U svojoj klasičnoj knjizi o svetinji, adventistički pionir Stiven N. Haskel /Stephen N. Haskell/ napisao je sledeće o žrtvi za greh: „Nijedan

drugi tip (ili simbol) ne dovodi vernika u tako blizak dodir sa službom u svetinji kao prinošenje žrtve za greh. Nijedan drugi deo religijske službe ne dovodi vernika u tako blizak odnos sa Gospodom kao kad on kleči kod Spasiteljevih nogu i priznaje svoje grehe svestan snage obećanja: „Ako priznajemo grijehe svoje, vjeran je i pravedan da nam oprost i očisti nas od svake nepravde“ (1. Jovanova 1,9)... To je trenutak kada pokajani grešnik dodiruje rub Učiteljeve haljine i prima u dušu Njegovu isceljujuću silu“ – *The Cross and It's Shadow*, p. 123.

Uvodna aktivnost: Pozovite članove razreda da zamisle sebe kako prinosе žrtvu za greh u starozavetno vreme. Zatim tražite da opišu različite korake u procesu primanja oprostjenja.

Razmotrite sledeće: Zbog čega je bila potrebna žrtva za greh kao tip, i zašto je Isus, kao antitip trebalo da umre kao naša Zamena? Šta možemo naučiti o božanskoj pravdi i milosti na osnovu prinošenja žrtve za greh?

KORAK DRUGI - Istražiti

Samo za učitelje: U ovom delu ćemo rezimirati glavne korake rituala prinošenja žrtava i njihovog antitipskog značenja, a isto tako pojasniti vrste greha na koje se odnosila žrtva za greh.

Biblijski komentar

I Pregled rituala prinošenja žrtve za greh
(Obnovite sa razredom 3. Mojsijevu 4)

Četvrto poglavlje 3. Mojsijeve opisuje dva različita postupka prilikom prinošenja žrtve za greh – jedan za sveštenika ili zajednicu, a drugi za upravitelja ili običnog građanina.

A. Zajednički koraci. Prva četiri koraka su zajednička za sve:

1. Priznanje krivice. Jevrejska reč '*asham* (stihovi 13,22,27) odnosi se na legalni status („skrivili su“) i na subjektivan doživljaj („kad se dozna za grijeh“).

2. Životinja kao zamena, pokajanje i priznanje. Pokajani grešnik donosi svoju životinju za žrtvu pred vrata svetilišta (stihovi 4,14, 23, 28). „Činom prinošenja žrtve u svetinji pojedinac je priznavao da je grešnik, da zaslužuje Božji gnev, i ispoljavao pokajanje i veru u Isusa Hrista, čija će krv ukloniti krivicu sa prestupnika.“ – Ellen G. White, *Signs of Times*, July 15, 1880.

3. Polaganje ruke i, na taj način, simbolično prenošenje greha na žrtvu. Pokajani grešnik polaže ruku na glavu nevine životinje (stihovi 4, 15, 24, 29) prenoseći, na simboličan način, svoj greh na nevinu životinju kao zamenu, koja predstavlja

Hrista – našeg Zamenika (videti 3. Mojsijevu 1; 4; 16,21; 17,11; Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 354, 355 orig.).

4. Smrt zamenika koji nosi greh. Pokajani grešnik zatim kolje životinju pred Gospodom (3. Mojsijeva 4,4.15.24.29). Na taj način, naglašava se da su naši gresi konačno uzrokovali smrt Jagnjeta (videti Isaija 53,5.6.8), koje je, kao naša Zamena, iznelo naše grehe na krst (2. Korinćanima 5,14.15; 1. Petrova 2,24).

B. Razlike između dve procedure. U poslednjim fazama te dve procedure postoji određena razlika u tome šta sveštenik radi sa životinjom.

Za greh sveštenika i cele zajednice, sveštenik donosi nešto krvi u svetinju (3. Mojsijeva 4,5.16), uranja svoj prst u krv i sedam puta kropi njome pred Gospodom ispred unutrašnje zavese (stihovi 6, 17), pomazuje krvlju rogove kadionog oltara (stihovi 7, 18), prosipa preostalu krv pri dnu spoljašnjeg oltara (stihovi 7, 18), uklanja salo (stihovi 8-10, 19), pali salo na oltaru (stihovi 10, 19), prenosi ostatak životinje na čisto mesto izvan logora (stihovi 12, 21) i spaljuje ostatak životinje (stihovi 12, 21).

Za greh poglavara ili običnog pojedinca, sveštenik prikuplja krv (stihovi 25, 30), premazuje prstom nešto krvi rogove oltara za žrtvu paljenicu (stihovi 25, 30), prosipa ostatak krvi kod osnove oltara (stihovi 25, 30), uklanja salo (stihovi 26, 31), spaljuje salo na oltaru (stihovi 26, 31) i jede meso žrtve za greh/očišćenje (3. Mojsijeva 6, 25-30).

Krajnji rezultat je isti u oba postupka: sveštenik će „očistiti od grijeha“ (to jest, očistiti, ili ukloniti greh od) pokajanog grešnika, i „oprostiće im se“ (3. Mojsijeva 4,20.26.31). Glagol preveden izrazom „oprostiće im se“ je u pasivu (hebrejski *nif'al*) i podrazumeva da je Bog taj koji oprašta, a ne sveštenik.

Osnovna razlika između ova dva postupka može se sumirati sledećim principom: kada krv ulazi u svetinju nad svetinjama, meso žrtve se ne jede; ali kada krv tamo ne ulazi, sveštenik jede meso žrtve. Zbog čega postoji ta razlika? Odgovor je izgleda taj što u slučaju sveštenika i zajednice (koja takođe uključuje i sveštenika), sveštenik ne može postati nosilac sopstvenog greha, tako da krv ide direktno u svetinju, kao sredstvo prenošenja greha sa grešnika na svetinju nad svetinjama. Ali, u slučaju poglavara i običnog pojedinca, sveštenik nije uključen u greh. Prema tome, on može preneti greh sa grešnika na sebe (videti 3. Mojsijeva 10,16.17). U tom drugom slučaju, greh se prenosi u svetinju preko sveštenika kada on prinosi žrtvu za svoj sopstveni greh i krv se unosi u svetinju.

Elen G. Vajt podržava to gledište: „Gresi naroda prenosili su se figurativno na sveštenika koji je obavljao službu, i posredovao za narod. Sveštenik sam po sebi nije mogao postati žrtva za greh i izvršiti pomirenje svojim životom jer je i sam bio grešnik. Prema tome, umesto da sam umre, on bi žrtvovao jagnje bez mane; kazna za greh se prenosila na nevinu životinju koja je na taj način postajala njegova trenutna zamena i tip (simbol) savršene žrtve Isusa Hrista“ – *Selected Messages*, vol. 1, p. 230.

C. Zajednički ishod prinošenja žrtve za greh. Posredstvom žrtve za greh, grešnik je bivao očišćen od greha, bilo mu je oprošteno, a greh se prenosio na svetinju.

U svom tipološkom ispunjenju, Hristos je i Jagnje Božje i Sveštenik – Posrednik (Jovan 1,29; Jevrejima 8,1.2). On nije imao sopstvenih greha, tako da je mogao kao Sveštenik da ponese grehe „zajednice“ – da, grehe celog sveta na sopstvenom telu! On može i da primeni zasluge svoje prolivene krvi u novozavetnoj svetinji na nebu.

Razmotrite sledeće: Kakva je uloga krvi prilikom prinošenja žrtve za greh? Šta ona čisti, a šta prlja? Može li krv biti sredstvo čišćenja i prljanja u isto vreme? (Videti 3. Mojsijeva 6,27)

II Vrste greha obuhvaćene prinošenjem žrtve za greh
(Obnovite sa razredom 3. Mojsijevu 5,1; 6,2.3)

Neki tumači ostaju pri tome da samo nenamerni (nesvesni) gresi mogu biti oprošteni putem žrtvenog sistema. Međutim, izričito se spominje da će i svesni gresi (ukoliko se ne radi o stavu pobune) isto tako biti oprošteni posredstvom tog sistema (3. Mojsijeva 5,1.10; 6,2.3.7). Reč *shegagah*, koja se više puta koristi u 3. Mojsijevoj 4 (stihovi 2, 13, 22, 27), i koja se često prevodi kao „nesvestan“ ili „nenameran“, potiče od glagola koji znači „lutati, zastraniti“. On se može odnositi i na nenamerne i na svesne grehe „zastranjivanja“ (namerne grehe, ali ne i na buntovan stav) (4. Mojsijeva 35,11; Propovednik 5,6; 10,5; Jov 12,16; Psalm 119,67; Priče Solomunove 5,20). (Pogledati R. Laird Harris, „Exodus“, *The Expositor's Bible Commentary*, pp. 547, 548.)

Razmotrite sledeće: Tekst u 4. Mojsijevoj 15,22-31 poredi greh „zastranjivanja“ (*shegagah*) sa grehom „podignute pesnice“ – drskim buntovnim grehom oholosti. Zbog čega u žrtvenom sistemu nema pomirenja za greh „podignute pesnice“? Može li ljudima koji su počinili takav greh biti oprošteno ako se pokaju?

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Zapazite da se hebrejska reč *chatt'at* – „žrtva za greh“ može prevesti i kao „žrtva za očišćenje“ (posebno kada se odnosi na očišćenje od ritualne nečistote koja nema veze sa moralnom u širem smislu, kao u 3. Mojsijevoj 12,5-8).

Pitanja za razmišljanje:

1. Kakva je simbolika spaljivanja masti (sala) žrtvene životinje na oltaru i spaljivanja njenog tela izvan okola? (Videti 3. Mojsijeva 3,16.17; 1. Mojsijeva 45,18; Jevrejima 13,11-13.)
2. Da li je koncept o pomirenju pomoću zamene i prenošenju greha neobavezan za razumevanje jevanđelja?

Pitanje primene:

1. Kakav je vaš komentar na sledeću izjavu Elen G. Vajt: „Mi ne treba da se pitamo šta Hristos i Bog misle o nama, već o tome šta Bog misli o Hristu, našem Zameniku“ – *Selected Messages*, vol. 2, pp. 32, 33.

2. Ako primamo oproštenje greha kada prihvatimo Hrista, svog Zamenika, zbog čega izveštaj o tom grehu i dalje ostaje u nebeskoj svetinji? Razgovarajte: Da li postoji aspekt pomirenja koji prevazilazi oproštenje? Obrazložite svoj odgovor.

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Ponovo zamislite prinošenje žrtve za greh, ali sada rezimirajte antitipsko značenje njegovih različitih koraka.

Aktivnost: Neka članovi razreda objasne šta svaki korak rituala prinošenja žrtava za greh označava u antitipu. Donesite odluku da iznova prihvatite Hrista kao svog Zamenika.

Šesta pouka

Ključni tekst: 3. Mojsijeva 16

Učenici u razredu će:

Saznati: Shvatiti suštinu Dana pomirenja /očišćenja/.

Osetiti: Osetiti važnost poruke Dana pomirenja.

Učiniti: Doneti odluku da uzmu učešća u posebnoj prednosti koju će Božji narod imati na antitipski Dan pomirenja.

Kratak pregled učenja

I – Znati: Aktivnosti na Dan pomirenja (3. Mojsijeva 16 i 23,26-32)

A. „Svagdašnja“ (*tamid*) žrtva spaljivana na oltaru na Dan pomirenja (4. Mojsijeva 29,11). Kako na osnovu toga možemo naučiti na čemu se zasniva naše prihvatanje pred Bogom tokom istražnog suda?

B. Krv Gospodnjeg jarca čistila je svetinju od nagomilanih zapisa o priznatim gresima (3. Mojsijeva 16,3-19). Na koji način antitipski Dan pomirenja nadilazi samo oproštenje?

C. Žrtveni jarac (ili Azazel) predstavlja sotonu (3. Mojsijeva 16,5-10.20-23). Da li je sotona „nosilac naših greha“? Objasnite. (Pogledajte 5. Mojsijevu 19,15-19; Otkrivenje 12,10; 20,10.)

D. Tokom Dana pomirenja, od drevnog Izraela su se zahtevale određene zajedničke aktivnosti (3. Mojsijeva 16,30; 23,26-32). Na koji način se to može primeniti na antitipski Dan pomirenja?

II – Osetiti: Pouzdanje u sud

A. Dan pomirenja uključuje pokajanje, očišćenje i istražni sud. Kako možemo uživati u radosti i sigurnosti spasenja tokom tog procesa?

III – Gledati u Isusa!

A. Donesite odluku da ćete učestvovati u prednostima duhovnog Izraela dok budete upirali pogled u Isusa tokom istražnog suda.

Sažetak: Služba na Dan pomirenja ukazuje na Hristov istražni sud koji On obavlja u nebeskoj svetinji, i otkriva posebne aktivnosti Božjeg naroda tokom tog vremena.

KORAK PRVI – Motivisati

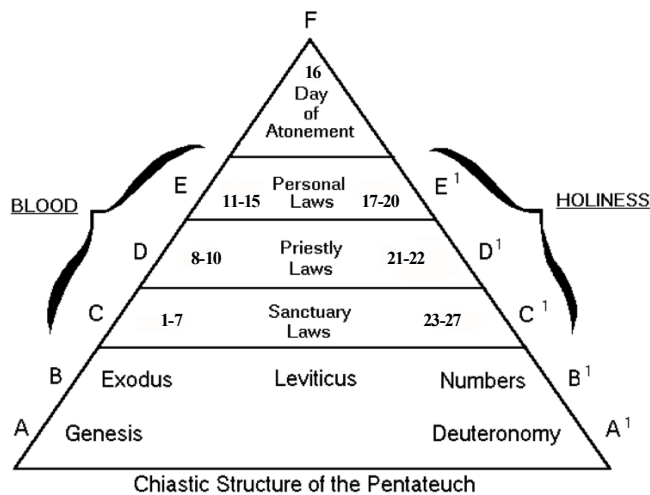
Naglasak na Svetom pismu: 3. Mojsijeva 16,29.30

Ključni koncept za duhovni rast: Rituali starozavetnog Dana pomirenja predočavaju Hristovo delo i odgovornosti Njegovog naroda tokom antitipskog Dana pomirenja.

Samo za učitelje: Da li ste se ikad zapitali, ili vam je neko postavio pitanje:

„Zašto adventisti sedmog dana provode toliko vremena u proučavanju Dana pomirenja, pitanja čija je glavna biblijska podrška skrivena u jednom jedinom poglavlju prilično nejasnog dela Petoknjižja – u 3. Mojsijevoj 16?“

Razmotrite sledeće zapažanje: Mojsije je celokupno Petoknjižje organizovao u prelepu, simetričnu strukturu, a 3. Mojsijevu je stavio u sam njen vrh!

Objašnjenje slike:

(odozgo nadole): dan pomirenja; zakoni za pojedince; zakoni za sveštenike; zakoni o svetinji; 2. Mojsijeva, 3. Mojsijeva, 4. Mojsijeva; 1. Mojsijeva, 5. Mojsijeva; Hijazmička struktura Petoknjižja
 (levo): KRV
 (desno) : SVETOST

Zbog čega je to poglavlje smešteno u samo središte Petoknjižja? Dan pomirenja je bio najsvetiji dan u čitavoj godini, tokom koga je najsvetija osoba u Izraelu (prvosveštenik) ulazila u najsvetije mesto na Zemlji (svetinju nad svetinjama) da bi obavila najsvetije od svih dela (čišćenje svetinje – delo konačnog pomirenja). Izraz „Dan pomirenja“ na hebrejskom je u stvari *Yom Hakippurim* /množina pojačane reči *kippur* – upotrebljena da naglasi misao o pomirenju/, zapravo „Dan /konačnog/ pomirenja“ (3. Mojsijeva 23,27).

Uvodna aktivnost: Izložite u razredu simetričnu strukturu Petoknjižja, a zatim postavite pitanje: Zbog čega je Dan pomirenja od suštinskog značaja za duhovni Izrael tokom antitipskog Dana pomirenja?

Razmotrite sledeće: Antitipski Dan pomirenja predstavlja vrhunac istorije spasenja (vreme kraja). Tokom tog perioda, Hristos, Prvosveštenik univerzuma, ulazi u najsvetije mesto u celom svemiru (u svetinju nad svetinjama nebeskog svetilišta), kako bi obavio najsvetije delo svih vremena (delo konačnog pomirenja)!

KORAK DRUGI – Istražiti

Samo za učitelje: U ovoj pouci ćemo razmotriti tipologiju Dana pomirenja i njeno antitipsko ispunjenje.

Biblijski komentar

I Glavni rituali na Dan pomirenja

A. Žrtva „svagdašnja“

(Obnovite sa razredom 4. Mojsijevu 29,11)

„Svagdašnja“ (*tamid*) služba sveštenika nije bila obustavljena na Dan pomirenja (4. Mojsijeva 29,11; videti 2. Mojsijeva). Ljudi su još uvek zavisili od krvi žrtve i sveštenikovog posredovanja u vidu spaljivanja tamjana. Osnovni uslov za prihvatanje pred Bogom tokom antitipskog Dana pomirenja ostaje isti kao i ranije: krv Hrista, naše Zamene, i Njegova pravednost koja nam se pripisuje.

B. Jarac za Gospoda

(Obnovite sa razredom 3. Mojsijevu 16, 3-19)

Nekoliko važnih istina izlazi na videlo povodom žrtvovanja „jarca za Gospoda“. (Prinošenje bika kao žrtve za grehe sveštenika /stihovi 11, 14/ ne može se primeniti na Hrista kao na bezgrešni antitip /Jevrejima 7,26.27/ te, stoga, nije predmet ovog razmatranja.)

1. Bezgrešna krv. Nije bilo polaganja ruku na glavu jarca za Gospoda (stihovi 9, 15), tako da nijedan greh nije bio prenet na njega. Njegova krv je bila „bezgrešna“. Otuda njena uloga, kada se primeni na svetinju, nije bila da uprlja, već da očisti.
2. Kretanje ka spolja. Delo koje se obavljalo na Dan pomirenja bilo je usmereno ka spolja, od svetinje nad svetinjama ka spoljašnjem tremu (stihovi 15-18), simbolično pokazujući da krv jarca za Gospoda nije uprljala svetinju, već je očistila.
3. Istražni sud. Dan pomirenja ukazivao je na dan božanskog istražnog suda. Oni koji nisu „mučili svoje duše“ (doslovno – „ponizili se“ u pokajanju), na Dan pomirenja biće „istrebljeni“, doći će pod osudu božanskog istražnog suda što se tiče budućeg života (3. Mojsijeva 16,29.31; 23,27.29.32). Moderni jevrejski teolozi priznaju tu ulogu Dana pomirenja.
4. Pomirenje više od oprostjenja. Oproštenje (hebrejski: *salach*) ne spominje se u 3. Mojsijevoj 16 (niti u bilo kom drugom tekstu koji se odnosi na Dan pomirenja). Tokom godine, Bog je preuzimao odgovornost za oproštene grehe na sebe, da tako kažemo, u svetinji. Na Dan pomirenja,

On je mogao da očisti svetinju zato što je pokazivao svoju pravednost praštajući grešnicima tokom godine.

5. Očišćenje. Dan pomirenja obuhvatao je delo zajedničkog očišćenja Božjeg naroda. (Videti 3. Mojsijeva 16,30; Jezekilj 36, 25-27; Malahija 3,2.3) Međutim, zapazite da je Bog taj koji preuzima odgovornost za očišćenje onih koji Mu dopuste da obavi to delo u njihovom životu.

C. Ritual u vezi sa žrtvenim jarcem (Azazelom) (Obnovite sa razredom 3. Mojsijevu 16,5-10.20-23)

Mnogi biblijski dokazi podupiru zaključak da obred sa „žrtvenim jarcem“ (Azazelom) ukazuje na sotonu, a ne na Hrista, kao što neki moderni tumači tvrde.

1. Paralelizam ličnosti. Prema tekstu u 3. Mojsijevoj 16,8, žrebom se određivalo da jedan od dvojice jaraca bude za Gospoda – *leYHWH* /da Ga zastupa, ili da Mu pripada/, a drugi je bio *la 'aza 'zel* /predstavljao je Azazela ili mu je pripadao/. Ako se prvi izraz – „za Gospoda“ – odnosi na ličnost, Jahvea, onda se, po paralelizmu, drugi izraz – „za Azazela“ – odnosi na drugu ličnost, koja predstavlja nešto različito (čak i suprotno) u odnosu na Jahvea, tj. – sotonu.
2. Vremenska podešenost. Obred sa Azazelom odvija se u trenutku kada je obred očišćenja svetinje već završen (3. Mojsijeva 16,20).
3. Ne uključuje žrtvovanje. Za razliku od jarca za Gospoda, Azazelov jarac ne biva zaklan, već živ odveden u pustinju (stihovi 20-22). Azazelov jarac nije deo obreda prinošenja žrtve za greh, niti je povezan sa njim.
4. Obred uklanjanja. Obred sa Azazelom nije ritual žrtvovanja, već uklanjanja. Azazel je „korpa ili kamion za smeće“, ta tako kažemo, čija je uloga da, nakon očišćenja, na ritualan način iznese moralno „smeće“ izvan okola.
5. Azazel i đavoli. Tekst u 3. Mojsijevoj 17,7 upozorava Izraelce da ne prinose žrtve „đavolima“ (hebrejski: *se 'irim*). Na drugim mestima u Pismu ti „đavoli“ se pominju u vezi sa pustinjom („aveti“ – Isaija 13,21; 34,14). S obzirom da je jarac za Azazela odvođen u pustinju, on je na taj način, dovođen u vezu sa demonskim silama koje su ti „đavoli“ predstavljali. Tumačenje o Azazelu kao demonskoj sili preovlađuje u ranim jevrejskim izvorima. Zastupljeno je, takođe, i u učenjima ranih crkvenih otaca, a to je i preovlađujuće tumačenje i savremenih istraživača.
6. Otkrivenje 20. Tipologija Azazela predstavlja iznenađujuće ispunjenje sudbine sotone tokom milenijuma. U jasnoj aluziji na 3. Mojsijevu 16, Jovan u Otkrivenju 20,1-3 opisuje sotonu kao „svezanog“ (lancima okolnosti) za pustu zemlju (grčki: *abyssos*, isti izraz koji se koristi za pustu zemlju u Jeremiji 4,23).

7. Zlonamerni svedok. Sotona nosi bezakonja pravednih, ne kao njihov spasitelj, već kao „opadač braće“ (Otkrivenje 12,10). On prima zasluženu kaznu koju zakon predviđa za lažne svedoke (5. Mojsijeva 19,15-19; Otkrivenje 20,10).

II Aktivnost zajednice vernika na Dan pomirenja (Obnovite sa razredom 3. Mojsijevu 23, 26-32)

Od pet aktivnosti izraelskog naroda na Dan pomirenja, svaka ima antitipsku primenu za današnji duhovni Izrael.

- A. Okupljanje u svetinji za sveti sabor (stih 27). „Božji narod sada upravio svoj pogled na nebesku svetinju“ – Ellen G. White, *Life Sketches*, p. 278 (uporedite sa Jevrejima 4,16; 10,19.20).
- B. Poistovećivanje sa žrtvom koju je prinosio sveštenik (stih 27). Pogledati Jevrejima 12,22-24. „Jedno interesovanje će prevladati, jedan predmet će nadmašiti svaki drugi – Hristos – naša pravednost“ – Ellen G. White, *Sons and Daughters*, p. 259.
- C. Uzdržavanje od posla (stihovi 28, 30, 31). Pogledati Jevrejima 4,3.9; Ellen G. Vajt govori o „blagodatnom počivanju“ – *The SDA Bible Commentary*, vol. 7, p. 928.
- D. Mučenje (poniženje) duše (stihovi 27, 29, 32). Pogledati Isaija 58,5-11. „Polaganje čovečje slave u prašinu je Božje delo“ – Ellen G. White, *Testimonies to Ministers*, p. 456.
- E. Pristupanje procesu očišćenja (3. Mojsijeva 16,30). Pogledajte Malahija 3,2.3; Jezekilj 36,25-27.

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Reč za „očišćenje“ u Danilu 8,14 je *nitsadaq*, koja ima veoma široko značenje. Između ostalog, označava „očišćenje“, „obnavljanje“ i „opravdanje“. Kako se svako od tih značenja uklapa u delovanje prvosveštenika na Dan pomirenja?

Pitanja za razmišljanje:

1. Ako se ljudi koji žive u antitipski Dan pomirenja spasavaju na isti način kao i oni koji su živeli pre tog vremena, zbog čega je potrebno obaviti posebno delo očišćenja?
2. Zbog čega je važno doživeti „pomirenje“ koje je više od oproštenja, kao što je to simbolično predstavljeno Danom pomirenja?
3. Zbog čega je neophodno da sotona ponese kaznu za grehe svetih koje je oklevetao?

Pitanje primene:

1. Kako možemo u svom ličnom životu praktično primeniti pet aktivnosti zajednice na Dan pomirenja u antitipskom Danu pomirenja?
2. Na koji način nam poruka o sudu koju prenosi Dan pomirenja pomaže da steknemo sigurnost spasenja?

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Pogledajte ponovo simetričnu strukturu Petoknjižja s početka ove pouke. Zapazite da je reč koja se uzdiže ka 3. Mojsijevoj 16 „krv“, dok je ona koja se od nje spušta „svetost“.

Aktivnost: Pozovite razred da razgovara o činjenici da se Dan pomirenja (3. Mojsijeva 16) nalazi tačno u središtu Petoknjižja, sa krvlju („opravdanje“) kao osnovom, i svetošću („posvećivanjem“) kao njenim plodom. Kako to ilustruje uravnoteženo jevanđelje pouzdanja u sud (spaseni smo u potpunosti blagodaću, ali sudi nam se po delima/plodovima)?

Sedma pouka

Ključni tekst: 1. Petrova 2,24 i Isaija 53,5.6

Učenici u razredu će:

Saznati: Prepoznati Božju samopožrtvovanost u našu korist i Njegovu bezuslovnu i nesebičnu ljubav prema ljudima.

Osetiti: Razvijati osećanje zahvalnosti prema Bogu za Njegovu ljubav i žrtvovanje da bi nama dao sigurnost u spasenje.

Učiniti: Potčiniti se Božjem planu spasenja, hvaliti Ga zbog toga što nas bezrezervno prihvata, i promišljeno Mu služiti kao što On služi nama.

Kratak pregled učenja

I – Znati: Božja nepojmljiva žrtva za grešnike

A. Zašto je Isus morao da preuzme ljudsku prirodu i umre na krstu da bi spasao čovečanstvo? Uporedite sa Isaijom 53.

B. Zbog čega nije moguće da Bog jednostavno oprostí naše grehe kako bi rešio problem greha?

II – Osetiti: Božja samopožrtvovana ljubav greje ljudsko srce

A. Kako možete izraziti zahvalnost Bogu za Njegovu ljubav i spuštanje na naš ljudski nivo?

B. Kako se osećate zbog toga što znate da je Isus postao vaša žrtva za greh, da je preuzeo na sebe osudu koju ste vi zaslužili i dao vam večni život?

III – Božja blagodat obnavlja i menja grešnike

A. Zbog čega je tako važno objaviti svetu Božje praštanje?

B. Kako vam Božje milosrdno postupanje prema gešnicima pomaže da ispravno postupate prema onima koji greše?

C. Zbog čega je tako tragično ako neko odbija zasluge Hristove smrti?

Sažetak: Kada prihvatimo Božju ljubav i žrtvu za nas, Bog oprašta naše grehe, menja naš položaj, blagosilja nas, i vodi nas na novu životnu stazu.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: Isaija 53,4-6

Ključni koncept za duhovni rast: Prorok Isaija na moćan način prikazuje misiju Mesije, koga naziva sluga Gospodnji. To je najbolji opis uloge koju naš Spasitelj, prema Bibliji, obavlja u našu korist. Taj Sluga donosi nadu i Njegova smrt spasava ljudski rod od njihovih greha.

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu trebalo bi da pomogne članovima vašeg razreda da razumeju značenje žrtvene smrti Isusa Hrista onako kako je ona predskazana u životu Sluge Gospodnjeg iz Isaije 53, i može se sagledati u širem biblijskom kontekstu. Taj Sluga Gospodnji bio je „čovek bola“, „žrtva za greh“ i dobrovoljno je umro za naše grehe. Njegova dela u našu korist odišu poniznošću, saosećanjem i ljubavlju.

Uvodna diskusija: Kada bi se od vas zahtevalo da u jednom poglavlju opišete najvažnije aspekte Mesijine misije, šta biste napisali o Njemu? Koje ključne pojedinosti ne bi trebalo izostaviti?

KORAK DRUGI - Istražiti

Samo za učitelje: U drugom delu Knjige proroka Isaije nalazi se pet pesama Sluge Gospodnjeg, poznatih još i pod nazivom pesme Sluge koji pati (Isaija 42,1-9; 49,1-7; 50,4-9; 52,13-53,12 i 61,1-3). Bog želi da spase svoj narod iako oni ne shvataju Njegovu ljubav. On stoga želi da mi razumemo i cenimo Njegovu veliku žrtvu za čovečanstvo. U Isaiji 53 ta žrtva se najbolje može opisati kao smrt sa zamenom koja je donela pobedu nad grehom i smrću, kao i opravdanje za one koji prihvate Njegovo rešenje za svoje grešno stanje. Njegova

beskrajna žrtva i odana ljubav obezbeđuju Njegovim sledbenicima najveće prednosti.

Biblijski komentar

Naš večni život zavisi od ispunjenja misije Sluge Gospodnjeg. Njegova velikodušna žrtva i stradanje za nas predstavljaju izvor našeg opravdanja i spasenja. Razumevanje tih tekstova je od životnog značaja za naš duhovni život, i mi ćemo ih ove sedmice proučavati sa posebnim naglaskom na četvrtu pesmu. Pratite osnovne misli biblijskih tekstova i uključite svoj razred u biblijsko proučavanje koje je sažeto u delu koji sledi.

I Prva i druga pesma Sluge Gospodnjeg (Obnovite u razredu Isaija 42,1-9 i 49,1-7)

Pažljivo razmotrite tekst u Knjizi proroka Isaije koji opisuje Hristovu univerzalnu misiju. Prva pesma ne otkriva identitet Sluge Gospodnjeg, već dočarava Njegov monumentalni zadatak: On će doneti pravdu i zakon celom svetu i postaće zavet i svetlost za svet. Iako je car, On se neće ponašati kao osvajač, već će postupati nežno i ponizno. Njegova moć i sila biće u Reči i Duhu Božjem.

Druga pesma prepoznaje Slugu kao nekoga ko će odigrati ključnu ulogu u dovođenju Izraela i njegovog ostatka natrag Bogu (dakle, Sluga ne može biti Izrael, niti ostatak od Izraela; videti Isaija 49,6). On nije samo neko ko objavljuje spasenje, već On sam, u svojoj ličnosti, predstavlja spasenje celog sveta. U ovoj pesmi prvi put pronalazimo aluzije na mentalnu patnju i proslavljanje Sluge (Isaija 49,7).

Pitanje za diskusiju: Doslovan prevod teksta u Isaiji 49,6 naglašava činjenicu da je Sluga Gospodnji spasenje svetu: „I reče mi /Gospod svom Sluzi/: malo je da mi budeš sluga da se podigne pleme Jakovljevo i da se vrati ostatak Izrailjev, nego te učinih vidjelom narodima da budeš moje spasenje do krajeva zemaljskih.“ Uporedite u razredu različite prevode ovih stihova i razgovarajte o razlici između izjave da je Isus Hristos spasenje celog sveta i izjave da će Sluga doneti ili objaviti Božje spasenje celom svetu.

II Treća pesma (Obnovite u razredu Isaija 50,4-9)

Ova pesma se zove „Slugina Getsimanija“ jer Sluga sam govori o svom iskustvu, dubokoj patnji i uzdanju u Gospoda. Prorok Isaija prvo stvara neverovatno lepu sliku o susretima i bliskom odnosu Sluge sa Bogom. Gospod

ga budi svakog jutra da bi mu otkrio Njegov zadatak za taj dan. Ovaj tekst opisuje poslušnost Sluge kao učenika.

Prvi put se pominje fizička patnja ovog Sluge. On će biti šiban, bijen, zlostavljan i veoma ponižen. Narugaće Mu se i pljuvati Ga (stih 6). Međutim, u svom bolu, On veruje da će Ga Gospod spasti i opravdati.

Pitanje za diskusiju: Koji tekst iz ovog dela Knjige proroka Isaije dokazuje da je Sluga Gospodnji dobrovoljno patio? Šta znači, prema Isaiji 50,7, da će Mesija staviti „čelo svoje kao kremen“?

Aktivnost: Zatražite od članova razreda da otvore svoju Bibliju i pronađu druge stihove koji su im posebno dragi, a koji govore o Božjoj ljubavi i Njegovim obećanjima da će brinuti o nama tokom mučnih vremena.

III Četvrta i peta pesma

(Obnovite u razredu Isaija 52,13-53,12 i 61,1-3)

Prorok Isaija dolazi do suštine u svojoj četvrtoj pesmi. U pet strofa, od kojih svaka sadrži po tri stiha, srećemo se sa najuzvišenijm tekstom o Sluginom životu žrtve. To sjajno remek-delo sadrži najslavniju poruku o misiji i dostignućima Mesije i opisuje ih prema sledećem scenariju:

1. Paradoks Sluginog života – visoko uzdignut i duboko ponižen (Isaija 52,13-15). Zagonetka Njegovog života deluje nerešivo. Međutim, kako Isaija nastavlja svoju pesmu, enigma postaje jasnija: Slugin put vodi kroz patnju i žrtvenu smrt do proslavljanja.

2. Odbacivanje Sluge – čovek patnje i bola (Isaija 53,1-3). Ljudi ne veruju u Njega. Tekst dvaput podvlači da je On prezren. Ovaj realistični opis završava se tužnom konstatacijom da Ga niko ne poštuje.

3. Pomirenje Sluge Gospodnjeg koji je naše prestupe preuzeo na sebe (Isaija 53,4-6). Ova suštinska misaopesme objašnjava zašto Sluga mora da prolazi kroz svu tu patnju i poniženje: „On bolesti naše nosi i nemoći naše uze na se... On bi ranjen za naše prijestupe, izbijen za naša bezakonja“. Isaija jasno ukazuje na nas i naše grehe kao na uzrok smrti Sluge. Vi i ja smo odgovorni i krivi za Njegovu smrt i ne možemo optužiti nikog drugog. To je bila Božja zamisao za konačno rešenje problema greha: „Gospod pusti na nj bezakonje svijeh nas“ (stih 6).

Zapazite pasivan oblik glagola u 5. stihu koji objašnjava šta je Sluga učinio za nas. Zahvaljujući dobrovoljnoj smrti Sluge umesto nas, mi smo isceljeni (spasenje je isceljenje), i možemo da živimo.

4. Stradanje, sud, smrt i ukop Sluge Gospodnjeg (Isaija 53,7-9). Isaija sada opisuje Sluginu potpuno predanje Božjoj volji i napominje da Njegova patnja, žalost i stradanje nisu bili nešto što je On zaslužio (On je bio nevin i nikakve prevare nije bilo u Njemu), već su predstavljali kaznu „za prijestupe naroda mojega“.

5. Proslavljanje Sluge Gospodnjeg (Isaija 53,10-12). Vrhunac pesme navodi mnoge predivne plodove Slugine žrtvene smrti: vaskrsenje, opravdanje mnogih i deljenje Njegove pobede i plena sa drugima. On nastavlja da deluje u korist grešnika zbog kojih je pretrpeo smrt: On sada posreduje za njih.

Peta i završna pesma (Isaija 61,1-3) objavljuje da je Sluga pomazan od Gospoda, da Mu Duh dopušta da objavljuje radosnu vest i da sve što je postigao svojim životom i smrću podeli sa grešnicima, kako bi im doneo slobodu i pobjedu, da bi i oni mogli da pomažu drugima i postanu Njegove verne sluge (Isaija 61,4-6).

Pitanja za diskusiju:

1. Zbog čega 53. poglavlje Knjige proroka Isaije o Sluzi Gospodnjem prilikom prvog čitanja može delovati zbunjujuće? Pogledajte priču o Arapinu u Delima apostolskim 8,26-40.
2. Zbog čega je Bog naveo Isaiju da tako detaljno opiše događaje u vezi sa smrću Sluge Gospodnjeg? Kako Isaija tumači značenje Slugine smrti i njene čudesne rezultate?

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Isus je tekst iz Isaije 61,1.2 primenio na sebe kada je kazao: „Danas se izvrši ovo pismo u ušima vašima“ (Luka 4,16-22). U kojoj meri možete primeniti taj tekst na sebe kada vas Bog pozove da objavljujete Njegovu radosnu vest svetu? Razgovarajte u razredu kako bi se to moglo prikladno i mudro učiniti.

Primena: Za Slugu Gospodnjeg Bog je preko Isaije kazao da „Gospod pusti na nj bezakonje svijeh nas“ (Isaija 53,6), „pravedni sluga moj opravdaće mnoge“ (Isaija 53,11) i „nosi grijehe mnogih“ (Isaija 53,12). Razmotrite u razredu kako možete pomiriti to prividno neslaganje između „svijeh“ i „mnogih“. Popričajte kako bi se to moglo prikladno i mudro učiniti (pogledajte kako je Pavle primenio drugi deo teksta u Isaiji 49,6 na svoje okolnosti opisane u Delima apostolskim 13,47).

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: U pet tekstova koje smo proučavali, Isaija koristi živopisne slike kako bi dočarao misiju i dostignuća Sluge Gospodnjeg. Koje su prednosti takvog slikovitog poučavanja?

Aktivnosti:

1. Isaija živo prikazuje stradanje Sluge Gospodnjeg i zalazi u najvažnije pojedinosti koristeći bogat biblijski rečnik. Zatražite od članova svog razreda da prepričaju 53. poglavlje Knjige proroka Isaije, koristeći savremeni jezik kako bi tačno opisali šta se dogodilo u Hristovom životu. Kako bi se u današnjoj kulturi moglo na najbolji način izraziti značenje Njegove pobedonosne smrti podnete umesto nas? Budite verni biblijskom tekstu, ali izrazite iste misli na jasan, jednostavan i drugačiji način. Neka članovi vašeg razreda predlože savremene slike, metafore, poređenja i koncepte iz dvadeset prvog veka, koji će se obraćati umu i srcu našeg postmodernog društva. Budite kreativni. Uključite naročito mlade u ovu aktivnost. Kako im mi možemo preneti dubinu te izuzetne poruke?
2. U svojoj pesmarici pronađite himne o Hristovoj smrti i njenim posledicama po nas. Pozovite članove razreda da najbolje od njih nauče napamet.

Osma pouka

Ključni tekst: Jevrejima 7,25 i 8,1.2

Učenici u razredu će:

Saznati: Upoznati našeg Prvosveštenika, Isusa Hrista, i smisao Njegove posredničke službe.

Osetiti: Negovati osećanje ljubavi prema grešnicima dok Bog posreduje za njih.

Učiniti: Moliti se za grešnike da se pokaju, kao što Isus želi da pomogne svakome od njih u njihovim svakodnevnim borbama, da ih spase i odbrani od sotoninih optužbi.

Kratak pregled učenja

I – Znati: Isus kao naš Prvosveštenik

A. Zašto nam je potrebno zastupanje i posredovanje Isusa Hrista?

B. Zašto je Isus jedini pravi Posrednik? Zbog čega su Marija i sveci nepodesni za tu ulogu?

C. Ko je Jedini koji može uneti sigurnost u naš život i zašto?

II – Osetiti: Nema nadmetanja između Hristovog posredovanja i Očeve ljubavi

A. Kako možete osetiti veću bliskost sa Isusom kada razumete, zajedno sa Pavlom, da je naš Posrednik „čovjek Isus Hristos“?

B. Isusova posrednička služba ne znači da je Otac ljut, i da Hristos treba da Ga umilostivi ili promeni Njegov „negativan“ stav. Zbog čega je to tako?

III – Učiniti: Hristos brani od sotoninih optužbi

A. Objasnite na koji način je Isus veliki Prvosveštenik.

B. Šta znači da možemo doći Isusu takvi kakvi smo, ali ne na bilo koji način?

Sažetak: Naša jedina sigurnost u duhovnom smislu je da prihvatimo i Hristovu veliku žrtvu za naše prošle grehe i Njegovo svakodnevno posredovanje za nas u sadašnjosti. Na taj način, naša budućnost je osigurana jer se nalazi u Božjim rukama.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: Jevrejima 7,25 i 8,1.2

Ključni koncept za duhovni rast: Hristos posreduje za svoj narod u nebeskoj svetinji i uvek je spreman da im pomogne u njihovim borbama sa realnošću greha i problemima života. On želi ne samo da učini grešnike svesnim njihovog destruktivnog ponašanja već im na poseban način pomaže u svojoj beskrajnoj ljubavi. Kao njihov Zastupnik i Posrednik, On želi da im daruje pobedu nad grehom. Uprkos njihovim neuspesima, On čini sve što je moguće kako bi zadobio njihovo poverenje i uspostavio smislene odnose s njima.

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu trebalo bi da pomogne članovima razreda da razumeju značenje Isusove posredničke službe za njih. On želi da ih spase u potpunosti im pomogne u njihovim svakodnevnim borbama. Niko i ništa ne može nas odvojiti od Njegove ljubavi, osim naših sopstvenih svojevoljnih odluka da ostanemo u grehu, ili da zadržimo ravnodušan, mlak odnos prema životu.

Uvodna diskusija: Mnogi se bore da razumeju značenje Isusove posredničke službe. Zbunjeni su i ne mogu da shvate potrebu i važnost Hristovog dela za nas u današnje vreme. Filip Jensi [Philip Yancey] otvoreno kaže: „Zaključio sam, zapravo, da vaznesenje predstavlja najveći izazov mojoj veri – ne da li se dogodilo, već zašto. To me muči više od problema patnje, više od teškoća pri usklađivanju nauke i Biblije, više od verovanja u vaskrsenje i druga čuda... Za mene, ono što se desilo nakon Isusovog odlaska pogađa samu suštinu moje vere. Da li bi bilo bolje da do vaznesenja nikada nije došlo? Da je Isus ostao na Zemlji, mogao bi da odgovori na naša pitanja, reši naše sumnje, spreči naše rasprave u oblasti doktrine i politike... Time što se vazneo, Isus je preuzeo rizik da bude zaboravljen“ - Philip Yancey, *The Jesus I Never Knew*, pp. 297-299. Šta vi mislite: zbog čega vam je potreban Hristos, kao vaš Posrednik i Advokat?

KORAK DRUGI - Istražiti

Samo za učitelje: Prema popularnom shvatanju, posrednik je neko ko pregovara između dve suprotstavljene strane. Taj model – dve suprotstavljene strane i pregovarač ili posrednik koji stoji između njih i pokušava da ih pomiri, stišavajući njihovu međusobnu mržnju, nerazumevanje, predrasude, osećanja i stavove, koje imaju jedni prema drugima – leži u osnovi tog nerazumevanja. Posledice takvog shvatanja Hristovog posredovanja sasvim su razorne. Gospod se doživljava kao gnevni Bog koga treba preklinjati, savijati, i menjati Njegove stavove prema ljudima da bi im dao blagodat i podario milost. Kakva užasna slika Boga. Taj iskrivljeni prikaz Božjeg karaktera ima užasne posledice na popularnu hrišćansku misao: Isus nije dovoljno moćan da posreduje – potrebna Mu je pomoć. Stoga se Marija moli Bogu, a osim nje i Petar, Pavle, apostoli, plus internacionalni, nacionalni i lokalni sveci. Na taj način, Bog je predstavljen kao čudovište, gnevno božanstvo koje nije lako umilostiviti. Međutim, biblijsko shvatanje posredovanja je potpuno drugačije!

Biblijski komentar

Isusova glavna aktivnost u našu korist danas jeste Njegovo posredovanje. Neophodno je da shvatimo Njegov rad od presudne važnosti u nebeskoj svetinji za nas, kako bismo očuvali smisleni odnos sa Njim i doživeli pobedu nad zlom. Bez Njegove pomoći i vođstva, mi ne možemo činiti ništa (Jovan 15,5; Rimljanima 8,14; Filibljanima 4,13). Šta to znači, a šta ne znači?

I Šta to što je Isus Hristos naš Posrednik u nebeskoj svetinji ne znači?
(Obnovite u razredu 2. Korinćanima 5,19-21)

1. Isus ne mora da preklinje Oca, niti da Ga moli da bude milostiv prema nama, jer nas naš nebeski Otac voli (pogledati Jovan 16,26.27).
2. Isus ne treba da menja Očev stav prema nama, niti da stišava gnevnog Boga da bi nam dodelio nešto malo svoje blagodati, jer je Bog sam obezbedio sredstvo našeg spasenja: „Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni“ (Jovan 3,16).
3. Isus ne treba da miri Boga sa nama, ali ljudima je potrebno da se pomire sa Njim! Pavle objašnjava da naša poruka pomirenja kao Božjih ambasadora glasi: „[Vi, ljudi,] pomirite se s Bogom“ (2. Korinćanima 5,20).

Pitanje za diskusiju: Isus Hristos je naš jedini Posrednik (1. Timotiju 2,2-6). Pavle je svojom tvrdnjom nameravao da se suprotstavi gnostičkim učenjima svoga vremena. Nema sile koja može stati između Boga i ovog sveta. On je naš posrednik jer je dao sebe da bi otkupio ljudski rod. On je naš Zastupnik, jer je i naš Spasitelj. Njegovo posredovanje zapravo predstavlja nastavak Njegovog spasiteljskog dela za nas. U stvari, to je realizacija i aktualizacija onoga što je

On učinio za nas na krstu. On danas želi i treba da primeni u našem životu ono što je učinio pre dve hiljade godina. Nama je potrebna Njegova smrt i Njegov život da bismo bili živi, da bismo bili Njegovi sledbenici danas. Zbog čega su Isusovo utelovljenje i smrt preduslovi Njegove posredničke službe za nas?

II Šta Isusova posrednička služba znači?

(Obnovite u razredu Jevrejima 7,25 i Otkrivenje 12,10-12)

1. Isus Hristos i nebeski Otac su se sastali (na biblijskim jezicima „posredovati“ znači „sastati se“) kako bi pomogli ljudima u njihovoj svakodnevnoj borbi sa zlom. Prvi opipljivi ishod tog sastanka između nebeskog Oca i Isusa bio je davanje Svetog Duha vernicima (pogledati Dela apostolska 2). Celo nebo se udružilo da bi nam pomoglo u našoj borbi sa grehom, sotonom i iskušenjima (Jovan 15,5; Filibljanima 4,13). Isus Hristos nije došao da bi nas spasao „u“ grehu, već „od“ greha (Matej 1,21). Tekst u Jevrejima 4,16 rečito govori zbog čega je nama neophodna posrednička služba našeg Prvosveštenika: „Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodati, da primimo milost i nađemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoć“. Nama je uvek potreban Isus i mi potpuno zavisimo od Njega, kao i od Svetog Duha. Duh je nazvan *parakletos*, što znači da je On „neko ko je pozvan u pomoć“, „neko ko stoji u stanju pripravnosti“ (Jovan 14,26).

2. Isus Hristos nas spasava u potpunosti tako što nam oprašta grehe i opravdava nas (Jevrejima 7,25). Kada Mu predamo svoj život, Isus se poistovećuje sa nama. On postaje jedno s nama. On se poistovećuje s nama u toj meri da je to upoređeno sa veoma osetljivim delom našeg tela: „Ko tiče u vas, tiče u zjenicu oka njegova“ (Zaharija 2,8). Druge jasne primere Njegovog poistovećivanja s vernicima predstavljaju sledeće izjave: „Zaista vam kažem: kad učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste“ (Matej 25,40); „Zaista vam kažem: kad ne učiniste jednome od ove moje male braće, ni meni ne učiniste“ (Matej 25,45); „I padnuvši na zemlju ču glas gdje mu govori: Savle! Savle! zašto me goniš? A on reče: ko si ti, Gospode? A Gospod reče: ja sam Isus, kojega ti goniš“ (Dela apostolska 9,4.5); „Ko vas sluša mene sluša; i ko se vas odriče mene se odriče; a ko se mene odriče, odriče se onoga koji je mene poslao“ (Luka 10,16). Isus spasava sve koji Mu prilaze takvi kakvi su, priznajući svoje grehe otvoreno, pošteno i iskreno, kako bi On mogao da ih preobrazi svojom blagodaću.

3. Isus Hristos nas brani od sotoninih optužbi (pogledati Otkrivenje 12,10-12). On se lično suočava sa sotoninim optužbama. Naša pobeda je u Njemu zato što je On Pobjednik. Pošto je Isus Hristos naš Posrednik i On nas opravdava pred celim svemirom, ne moramo se plašiti sudnjeg dana (1. Jovanova 2,28; 4,17).

Aktivnost: Pozovite članove razreda da dođu do jasne definicije Božjeg gneva koji se često pogrešno razume. Pažljivo razmotrite sledeće objašnjenje: Isus je

na krstu preuzeo na sebe Božji gnev koji je bio usmeren protiv greha, a ne protiv ljudi (osim ukoliko se oni vežu za greh; pogledati Jovan 3,16). To znači da Božji gnev podrazumeva Njegovo beskompromisno „ne“ grehu, Njegovo odlučno protivljenje zlu. Isus je umro umesto nas zauzimajući naše mesto i iskusio Božji gnev i kaznu da bismo mi mogli živeti kad položimo svoju veru u Njega (Rimljanima 3,21-26; 2. Korinćanima 5,18.19.21; Galatima 3,13.14). Jedino preko Hristove žrtve pomirenja mi možemo postati jedno sa svojim nebeskim Ocem.

III Isus se moli za vas.

(Obnovite u razredu Jovan 17,20.21)

Prema Jovanu 17, Isus se moli za nas. On se moli za svoje učenike i buduće generacije svojih sledbenika da budu jedinstveni i verni. To isto je učinio posebno za Petra (Luka 22,32). Prema tome, Isusovo posredovanje znači da se On moli za nas da ne padnemo. To je primer za nas kako treba da se molimo jedni za druge.

Pitanje za diskusiju: Zbog čega je čak i Božji narod više zainteresovan za Božje blagoslove koji proističu iz Isusove službe za njih, nego za poslušnost od sveg srca?

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Poslanica Jevrejima naglašava da je Isus naš Prvosveštenik i Posrednik. Razgovarajte sa članovima razreda kako se oni osećaju zbog toga što znaju da je Neko tu za njih 24 časa dnevno, 7 dana nedeljno, 365 dana u godini. On nas voli, prašta nam, opravdava nas, pomaže nam, posvećuje nas, oslobađa nas od sile greha, i brani od sotoninih napada. Šta bi još moglo da nam zatreba, a da se On već nije postarao za to!

Primena u životu: Pronađite biblijske primere ljudi koji su posredovali ili zastupali druge i uporedite ih sa Isusovom posredničkom službom za nas. Zbog čega je Hristovo posredovanje nadmoćnije? Na koji način možete postupati kao Isus tako što ćete biti tu za druge i pomagati im da sagledaju Božju dobrotu u njihovom životu?

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Naš Bog čini sve kako bismo znali da je On uvek na našoj strani i da nikada nije protiv nas. Isusova posrednička služba za nas to dokazuje. Kao naš Posrednik, On je umro da bismo mi mogli da živimo. Posredovanje je utemeljeno na žrtvi. Razgovarajte u razredu o tome kako mi možemo žrtvovati

nešto u svom životu da bismo pomogli ljudima i njihov život učinili prijatnijim. Kako možete pokazati ljubav prema beskućnicima, ili onima koji odbijaju vašu ljubaznost, ili bezobrazno (zlo)upotrebljavaju vašu dobrotu?

Aktivnosti:

1. Zajedno sa članovima razreda napravite listu ljudi kojima su potrebne vaše molitve i onda se molite da im Bog pomogne da žive srećnim i pobjedničkim životom u Hristu Isusu, koliko god da su okolnosti u njihovom životu možda teške.
2. Tokom ove sedmice lično posetite ljude za koje mislite da bi im mogla biti potrebna vaša pomoć. Oni su možda bolesni, finansijski propali, obeshrabreni, razočarani, ili su izgubili neku blisku osobu, prijatelja, ili posao.

Deveta pouka

Ključni tekst: Danilo 7,27

Učenici u razredu će:

Saznati: Razumeti radosnu vest o preadventnom sudu koja verniku daje sigurnost u spasenje zahvaljujući tome što je Isus Hristos preuzeo inicijativu da pred nebeskim sudom potvrdi da mi pripadamo Njemu.

Osetiti: Gajiti osećanje ljubavi prema Bogu koji objavljuje sud u korist svetih, daje im hrabrost i snagu da žive, a osuđuje mali rog zajedno sa njegovim sledbenicima.

Učiniti: Potčiniti se Božjem planu i biti deo Njegovog rešenja za čovečanstvo.

Kratak pregled učenja

I – Znati: Isus Hristos – naš Sudija

- A. Kako možete znati da je Isus na vašoj strani, a ne protiv vas?
- B. Zbog čega je istina zapravo važna?
- C. Zašto je tako bitno demaskirati delovanje antihrista?

II – Osetiti: Isus Hristos obezbeđuje vaše mesto na nebu

- A. Kako se osećate znajući da Hristos nije samo vaš Sudija, već i vaš Advokat?
- B. Kada i na koji način će Isus objaviti presudu u korist svoje dece?
- C. Šta je to tako destruktivno, odbojno i zlo u delovanju malog roga?

III – Radujte se u Gospodu, vašem Sudiji

- A. Kako Bog može da obezbedi svoju pobjedu nad sotonom i zlom kroz svu večnost?

B. Možemo li „podmititi“ Isusa svojim uzornim moralnim ponašanjem, dobrim delima, ili izvrsnom službom? Zašto da, ili zašto ne? Zbog čega ti različiti etički postupci ne mogu učiniti da Bog bude milostiviji prema nama?

Sažetak: Kada Bog sudi svom narodu, On opravdava, oslobađa i brani, ali, s druge strane, On osuđuje, kažnjava i uništava zlo.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: Danilo 7,9.10.13.14.22-27

Ključni koncept za duhovni rast: Zahvaljujući preadventnom sudu imamo veću sigurnost u spasenje nego kada njega ne bi bilo. Bog preuzima slučajeve svojih odanih sledbenika i iznosi ih na nebeskom sudu. Cilj je da se pred predstavnicima celog univerzuma potvrdi da smo se, tokom svog života, opredelili za Njega, i da se na taj način osigura naše mesto na nebu kroz čitavu večnost. Taj sud, osim toga, osuđuje mali rog i sve koji ga slede, potvrđujući na taj način da zlo prestaje da postoji.

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu pruža nam uvid u razumevanje preadventnog suda. Objašnjenje je dato iz perspektive onoga ko veruje u Isusa Hrista i veoma je pozitivno, jer je Bog na našoj strani, a nikada protiv nas. Sud je sastavni deo jevanđelja. Oni čine celinu koju treba predstaviti na ispravan način kako ne bismo zaplašili ljude, već im doneli nadu.

Uvodna diskusija: Koja je prva reakcija i osećanje članova razreda kada čuju da će im Bog suditi? To pitanje je postavljeno ljudima različitog profila, na svim kontinentima i odgovor je uvek bio „strah“. Zašto se plašimo Božjeg suda? Jedan od glavnih razloga je što imamo usko shvatanje prirode suda i jednostrano ga definišemo. Šta je, u stvari, božanski sud i kako ga treba biblijski definisati?

KORAK DRUGI – Istražiti

Samo za učitelje: Sedmo poglavlje Knjige proroka Danila ima prelepu književnu strukturu koja nam pomaže da shvatimo njegove glavne poruke. Nakon uvoda (1. stih), sledi vizija (stihovi 2-14), zatim njeno tumačenje (stihovi 15-27) i, konačno, epilog (28. stih). Vizija je podeljena na više delova što je izraženo hijazmom:

- (A) Pozadina vizije – stihovi 2, 3
- (B) Opis tri zveri – stihovi 4-6
- (C) Zastrahujuća četvrta zver – stih 7
- (D) Delovanje malog roga – stih 8
- (E) Nebeski sud – stihovi 9, 10

- (D') Mali rog – stih 11a
- (C') Sudbina četvrte zveri – stih 11b
- (B') Sudbina prve tri zveri – stih 12
- (E') Slavni trijumf suda – stihovi 13, 14.

Dakle, nebeski preadventni sud predstavlja središte i vrhunac vizije. U 7. stihu nalaze se tri ključna teksta pisana u obliku poezije: dva nebeska prizora (stihovi 9, 10 i 14, 14) i ključno tumačenje vizije (stihovi 23-27).

Biblijski komentar

Božji sud se obično doživljava kao osuda, kazna ili uništenje. To negativno značenje suda takođe je prisutno u Bibliji, ali prvobitno biblijsko učenje o sudu je veoma pozitivno, pošto za Boga suditi znači opravdati, spasiti, osloboditi i odbraniti svoj narod. Jedino u slučaju da se prvobitno pozitivno značenje ne može primeniti u neposrednom kontekstu, na snagu stupa negativno značenje suda.

I Božanski sud kao jevanđelje – Božji osmeh upućen Njegovom narodu (Obnovite u razredu Danilo 7,22)

Danilo u 7. Poglavlju objašnjava šta će se dogoditi tokom preadventnog suda i ukazuje na dve vrste presuda:

1. Osuđujuća presuda u slučaju malog roga (Danilo 7,26).
2. Spasonosna presuda. Pre nego što stavi naglasak na presudu o uništenju, Danilo jasno tumači šta će biti sa vernima. Presuda će glasiti u njihovu korist: „Dokle dođe starac, i dade se sud svecima višnjega, i prispje vrijeme da sveci preuzmu carstvo“ (Danilo 7,22). Slava i hvala Bogu!

Aktivnost: Uporedite različite prevode stiha Jovan 5,24. Prema jednom prevodu Isus kaže: „Zaista, zaista vam kažem: ko moju riječ sluša i vjeruje onome koji je mene poslao, ima život vječni, i **ne dolazi na sud**, nego je prešao iz smrti u život“. U nekim drugim prevodima taj stih glasi ovako: „Istinu vam govorim – ko god čuje moju reč i veruje onome koji me je poslao, ima novi život i **neće biti osuđen** – on je prešao iz smrti u život“. Koji je prevod ispravan? Prema grčkom originalu, obe verzije su ispravne i postoji dobar razlog da verujemo da ta dvosmislenost teksta nije slučajna. Tačno je da oni koji veruju u Hrista i Njegovo jevanđelje neće biti osuđeni, a neće čak ni dospeti na sud.

Kako da to razumemo? Da li Isus protivreči Pavlu koji kaže: „Jer nam se svima valja javiti na sudu Hristovu“ (2. Korinćanima 5,10a). Na šta Isus misli kada kaže da oni koji veruju neće doći na sud? To znači da oni neće biti osuđeni. Postoji samo jedno suđenje koje će doneti stopostotnu osudu, a to će biti poslednje suđenje na kraju milenijuma, kada će svi zli biti uništeni. U to vreme,

svi otkupljeni biće u Novom Jerusalimu sa Hristom. Prema tome, oni neće biti prisutni na tom sudu (Otkrivenje 20,6.9-15). Oni koji veruju u Hrista ne treba da se boje božanskog suda, jer „nikakva dakle sad nema osuđenja onima koji su u Hristu Isusu“ (Rimljanima 8,1).

Pitanje za diskusiju: Na koji način možete uvežbati svoj um da na Božji sud gleda kao na nešto pozitivno, a ne zastrašujuće?

II Božja presuda u korist Njegovog naroda
(Obnovite u razredu Isaija 35,4)

Pažljivo razmotrite sledeće tekstove koji dokazuju da je naša definicija suda zasnovana na Bibliji. Postoji mnoštvo biblijskih primera pozitivnih božanskih presuda, ali proučite bar ovih nekoliko:

1. Knjiga o sudijama. Kada je Božji narod bio ugnjetavan od neprijatelja, povikao bi Bogu za pomoć i On im je slao sudije, tj. oslobodioce koji su ih izbavljali i štitili.
2. David se više puta molio Bogu: „Sudi mi, Gospode“ (Psalmi 7,8; 26,1; 35,24). On nije tražio osudu, već odbranu od neprijatelja koji su bili protiv njega i želeli da ga unište.
3. Za Boga sud zapravo znači spasenje: „S neba javljaš sud; zemlja se prepada i muči, kad Bog ustaje na sud, da pomogne svima koji stradaju na zemlji“ (Psalam 76,8.9).
4. Preko proroka Isaije, Bog šalje snažno ohrabrenje: „Recite onima kojima se srce uplašilo: ohrabrite se, ne bojte se; evo Boga vašega; osveta ide, plata Božija, sam ide, i spašće vas“ (Isaija 35,4). Taj stih na jednostavan ali lep način objašnjava da mi treba da se uzdamo u Gospoda (a ne u sebe) da bismo bili sigurni u svoje spasenje.

Pitanje za diskusiju: Objlašnjavajući izraz „u Hristu“, Pavle tvrdi da, pošto se predamo Bogu i poverujemo u Njega, On nas u svojoj bogatoj milosti „s njim vaskrse i posadi na nebesima u Hristu Isusu“ (Efescima 2,6). Šta u stvari znači da verom mi već sedimo sa Hristom u nebeskom carstvu, to jest, sa desne strane Bogu (pogledati Efescima 1,20)? Zašto ne treba da se brinemo niti da sumnjamo da ćemo jednog dana i fizički biti sa Njim na nebu?

III Božji sud i radost
(Obnovite u razredu Psalam 96,11-13)

Mi obično povezujemo božanski sud sa strahom i osudom, ali Psalmista sud povezuje sa radošću. Proučite glagole koje on upotrebljava u Psalmu 96,11-13 i razloge koje navodi: „Nek se **vesele** nebesa, i zemlja se **raduje**; nek **pljeska** more i što je u njemu; neka **skače** polje i sve što je na njemu; tada nek se **raduju**

sva drveta šumska pred licem Gospodnjim; jer ide, jer **ide da sudi zemlji**. Sudiće vasiljenoj po pravdi, i narodima po istini svojoj“. Božanski sud donosi konačnu pobjedu Božjem narodu i kraj zlu. Otkupljeni će radosno pevati prilikom Isusovog drugog dolaska: „Gle, ovo je Bog naš, njega čekasmo, i spašće nas; ovo je Gospod, njega čekasmo; radovaćemo se i veselićemo se za spasenje njegovo“ (Isaija 25,9).

Pitanje za diskusiju: Zašto oni koji veruju u Hrista mogu da se raduju božanskom sudu? Proverite da li su vaši razlozi nesebični.

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Objasnite u razredu zbog čega je neophodno da Bog zastupa pravdu kada bude donosio osuđujuću presudu. Zašto ljubav i istina ne mogu postojati bez pravde?

Aktivnost: Pročitajte naglas u razredu stihove u 1. Jovanovoj 2,28 i 4,17 i razgovarajte o tim značajnim tekstovima u grupama po dvoje ili troje. Na kom uslovu Jovan gradi svoje uverenje da možemo imati punu sigurnost na dan suda i Hristovog drugog dolaska? Šta znači da „ostanemo u Njemu“ ili da „budemo u Hristu“? Isus nas uverava da možemo donositi rod jedino ako ostanemo u Njemu (pogledajte Jovan 15,1-17; Osija 14,8). Primenite tu izreku u praktičnom životu. Kako možemo ostati u Bogu da bismo bili plodonosni?

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Uporedite pred članovima svog razreda pozitivne i negativne dimenzije Božjeg delovanja kao sudije. Pozovite ih da pronađu biblijske primere u vezi s tim i primenite ih na današnji život.

Aktivnosti:

1. Šta možete učiniti za svoje prijatelje ili vernike crkve koji sumnjaju u svoje spasenje, nisu sigurni da ih Bog prihvata i žive u duhovnoj šizofreniji jer strahuju od Božjeg suda? Kako im možete pomoći u njihovoj duhovnoj borbi i patnji?
2. Predložite članovima svog razreda da posete vebisajt Adventističkog teološkog društva: www.atsjats.org i u arhivama biltena *Journal of the Adventist Theological Society* pronađu članak Jiri Moskala pod naslovom „The Gospel According to God's Judgment: Judgment as Salvation“. Taj članak će vam pružiti više detalja, priliku za proučavanje i raspravljanje o ovoj temi.

Deseta pouka

Ključni tekst: Danilo 8,14

Učenici u razredu će:

Saznati: Razumeti da je čišćenje svetinje isto što i preadventni sud i da Danilo 7-9 opisuje proročke događaje koji se uzajamno dopunjuju.

Osetiti: Gajiti osećaj sigurnosti spasenja, jer Isus u ovom trenutku na nebu otkriva i potvrđuje da je Njegova blagodat dovoljna Njegovom narodu.

Učiniti: Kao što je Isus uvek na strani svojih sledbenika, a nikad protiv njih, tako i mi treba uvek da ohrabrujemo svoju braću i sestre i da im pomažemo.

Kratak pregled učenja

I – Znati: Bog obnavlja

A. Zbog čega je od suštinske važnosti da razumemo razloge koji stoje iza uzurpacije „svakodnevne službe“ Isusa Hrista od strane malog roga?

B. Prema Danilu 8,14, svetinja će biti *nitzdaq*, hebrejska reč koja znači „čišćenje“, „opravdanje“, „obnovljenje“ i „odbrana“. Objasnite kako te nijanse u značenju odgovaraju izvrtanju činjenica u delovanju malog roga.

II – Osetiti: Bog svog naroda

A. Na koji način vam to što pripadate Božjem narodu daje osećaj hitnosti u pogledu ispunjenja Njegove misije?

B. Kako se osećate zbog toga što je delovanje malog roga vremenski ograničeno? Zašto se tako osećate?

III – Bog uverava

A. Kako možete učestvovati u obnavljanju istine koja je bila oborena delovanjem malog roga?

B. Šta je zadatak ostatka u vreme kraja?

Sažetak: Učestvovati i Božjem poslednjem pokretu znači imati osećaj hitnosti misije radi ispunjenja Njegovog cilja da se svi ljudi spasu.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: Otkrivenje 15,3.4: „Velika su i divna djela tvoja, Gospode Bože svedržitelju, pravedni su i istiniti putovi tvoji, care svetijeh... Svi neznabošci /će/ doći i pokloniti se pred tobom; jer se tvoji sudovi javiše“.

Ključni koncept za duhovni rast: Da bi se razumelo značenje Božjeg preadventnog suda, ono se mora sagledati iz šire perspektive, a ne izdvojeno. Kada objašnjavamo preadventni sud, naš Prvosveštenik, Isus, i Njegovo delovanje moraju se predstaviti kao najpoželjnija realnost, a Njegov krst kao njen temelj. Jedino na taj način će preadventni sud za vernike postati jedno

značajno iskustvo koje ih približava Bogu i daje im osećaj da su sigurni u Njegovim rukama. Tako će moći da se raduju onome što Bog čini za njih.

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu trebalo bi da pomogne članovima vašeg razreda da sagledaju predivnu panoramu Božjeg delovanja kao sudije. Preadventni sud treba objasniti iz perspektive krsta. Godina 1844. ne može se posmatrati odvojeno od 31. godine posle Hrista, jer je to njena polazna tačka.

Uvodna diskusija: Božji sud na krstu bio je, i jeste, temelj svakog drugog božanskog suda. Elen G. Vajt snažno naglašava da sva naša učenja treba objašnjavati iz perspektive krsta: „Hristova žrtva kao otkup za greh je veličanstvena istina u kojoj se sustiču sve druge istine. Da bi se pravilno razumela i cenila, svaka istina u Božjoj Reči, od 1. Knjige Mojsijeve do Otkrivenja, mora se proučavati u svetlosti koja zrači sa krsta na Golgoti. Predstavljam vam veličanstveni, uzviseni spomenik milosti i obnovljenja, spasenja i otkupljenja – Sina Božjeg uzdignutog na krstu. To treba da bude osnova svakog izlaganja naših propovednika“ – *Gospel Workers*, p. 315. Kao što je tokom Dana pomirenja u drevnom Izraelu u centru pažnje bio prvosveštenik i ono što je on činio (pogledati 3. Mojsijevu 16), Isus i Njegov krst moraju biti centralna tačka preadventnog suda.

Pitanje za diskusiju: Kako se preadventni sud može objasniti sa stajališta krsta?

KORAK DRUGI – Istražiti

Samo za učitelje: Jedna od glavnih tema preadventnog suda je Hristova potvrda naše odluke da pripadamo Njemu. Svi dokazi se iznose pred nebeska bića da bi se osiguralo naše mesto na nebu kroz celu večnost. Iz tog razloga, istražni sud smo nazvali afirmativni sud, jer Hristos otkriva i potvrđuje pred celim nebom da mi pripadamo Njemu i da je Njegova blagodat dovoljna. Kao rezultat toga, celo nebo aplaudira Isusovom delu za nas, jer se vidi da je Božja blagodat koja preobražava pripremila Njegove sledbenike da postanu deo nebeske porodice.

Biblijski komentar

Da bismo shvatili preadventni sud, potrebno je da sagledamo veliku, kosmičku sliku Božjeg sudijskog delovanja. Božje eshatolosko delovanje ne može se svesti samo na tri suđenja kao što se obično čini: preadventni sud, sud tokom milenijuma i konačni sud. Jevanđelje, prema Božjem sudu, obuhvata sedam faza. Svaka od njih je neophodna za razumevanje plana spasenja i velike borbe između dobra i zla, Hrista i sotone. Svaki korak je u stvari proslavljanje Hristove pobeđe i postignuća na krstu.

I Obrazac Božjeg suđenja

(Obnovite u razredu 1. Mojsijevu 18,25 i 2. Korinćanima 5,10)

Biblijsko učenje o sudu nalazi se u središtu Božjeg otkrivenja. Ono je srž biblijske poruke i pruža nam duboku temu za razmišljanje. Odmah nakon osnovne tvrdnje da je Bog Stvoritelj (1. Mojsijeva 1-2), On je u Edemskom vrtu predstavljen kao Sudija i prvi put se spominje istražni sud (1. Mojsijeva 3,8-24), pri čemu se Božja blagodat i pravda međusobno prepliću. Biblijski izveštaj o potopu je izveštaj o sudu (1. Mojsijeva 6-9). Već Avram je nazivao Boga „sudijom cele zemlje“ (1. Mojsijeva 18,25). Možemo tako nastaviti navodeći suđenje za suđenjem u Bibliji. Suđenje je sastavni deo Božje prirode, to je Njegovo božansko pravo, Njegova lična osobina. Razumeti Boga znači znati i razumeti Njegove sudove. Proučavanjem Njegovih sudova možemo upoznati Njegov karakter i saznati ko je On.

Pitanje za diskusiju: Zbog čega u Jovanu 14,1-3 Isus kaže da On odlazi na nebo kako bi pripremio mesto za nas? To mora značiti nešto više od običnog pripremanja stanova, jer bi, kao naš Stvoritelj, On mogao to da učini „za nekoliko dana“. Zbog čega to traje tako dugo? Šta je sve onda obuhvaćeno Isusovom izjavom?

II Pregled sedam faza Božjeg univerzalnog suda

(Obnovite u razredu Otkrivenje 15,3.4)

Jevanđelje po božanskom sudu je savršeno kada se posmatra iz perspektive nekoga ko iskreno veruje u Isusa:

- (1) Pedagoški ili tipološki sud u vreme pre krsta. Bog daje poučne lekcije, „mini suđenja“ iz starozavetne prošlosti. Na osnovu te istorijske pozadine možemo saznati da je On zaista Bog blagodati, ljubavi, pravde, istine, reda i Onaj koji garantuje slobodu. On voli ljude, ali mrzi greh. Mi smo odgovorni za svoje postupke i naši postupci imaju svoje posledice.
- (2) Centralno i kosmičko suđenje na krstu. Isus Hristos je preuzeo na sebe naše grehe, umro je za nas i na taj način primio osudu da bismo mi mogli da živimo i nikad ne budemo osuđeni na drugu smrt. Takođe, sotona i zlo su poraženi.
- (3) Odlučujući sud tokom našeg životnog veka. Ako se predamo Isusu, On pripisuje ono što je postigao na krstu na naše sadašnje iskustvo. On nas opravdava i menja svojom čudesnom blagodaću, Rečju i Duhom. On daje večni život, mir, radost i potpunu sigurnost u spasenje i postavlja nas pored sebe, na svoj tron na nebu.
- (4) Afirmativni sud (poznat i kao istražni sud) pre Isusovog drugog dolaska, od 1844. godine naovamo. Hristos, kao naš istiniti svedok i posrednik, na legalan i transparentan način obezbeđuje naše mesto na nebu otkrivajući i potvrđujući pred celim svemirom da smo zaista prihvatili Njegovu pravednost (opravdanje je

osnova spasenja) i izgradili odnos sa Njim. Sledstveno tome, postali smo podobni (posvećenje je plod spasenja) uz pomoć Njegove preobražavajuće blagodati, Reči i Duha – i možemo bez opasnosti biti priznati kao deo nebeske porodice i uživati večni život.

(5) Ostvarenje suda prilikom Hristovog drugog dolaska. Prilikom svog Drugog dolaska, Hristos lično dolazi na zemlju da bi svojim vernim sledbenicima dao opipljiv, fizički večni život.

(6) Dokazni sud tokom milenijuma. Isus Hristos odvaja vreme da spasenima obrazloži svoje mišljenje i odluke kako bi im pomogao da razumeju Njegov sud, da se izbore sa večnim gubitkom svojih milih i dragih (ako do toga dođe), i da steknu dublji uvid u veliku borbu i Njegove sukobe sa sotonom i zlom. On daje vreme za isceljenje.

(7) Izvršni ili konačni sud na kraju milenijuma. Najzad, Bog lično zauvek uništava svo zlo – sotonu, zle anđele, zle ljude i greh – tako da ostaju samo ljubav, istina, pravda, mir i sloga. Kao Stvoritelj, On će za svoj narod stvoriti novo nebo i novu Zemlju. Tako će pravi i smisleni život biti u potpunosti obezbeđen kao i večno uživanje u njemu.

Pitanje za diskusiju: Elen G. Vajt izvanredno rezimira jevanđelje o spasenju na sledeći način: „Ako Mu se predate i prihvatite Ga /Hrista/ kao svog Spasitelja, tada ćete, bez obzira na grešnost vašeg dotadašnjeg života, Njega radi biti smatrani pravednima. Hristov karakter stoji umesto vašeg karaktera i vi ste prihvaćeni pred Bogom kao da nikada niste sagrešili“ – *Put Hristu*, str. 62 orig. Od sedam faza Božjeg suda koje smo opisali, na koju najviše utiče vaša odluka da sledite Hrista? Koje posledice ta faza ima po druge faze božanskog suda?

III Završno proslavljanje krsta

(Obnovite u razredu Otkrivenje 20,9-15)

Na kraju milenijuma, u trenutku kada se odvija konačni sud, Božji presto biće uzdignut. Iznad njega će se videti Hristov krst, a u njegovoj senci biće objašnjena čitava istorija i drama između dobra i zla. Svaka zla osoba sagledaće u tom trenutku svoj život (videti Otkrivenje 20,9-15). Elen G. Vajt rečito opisuje tu scenu: „Iznad prestola pojaviće se krst; i kao u panoramskom prikazu smenjivaće se prizori Adamovog iskušenja i pada, i svega što se događalo prilikom velikog plana spasenja“ – *Velika borba*, str. 666 orig.

Za više detalja o jevanđelju Božjeg suda u sedam faza, pogledajte članak od Jiri Moskala, „Toward a Biblical Theology of God's Judgment: A Celebration of the Cross in Seven Phases of Divine Universal Judgment (An Overview of a Theocentric-Christocentric Approach)“, objavljen u *Journal of Adventist Theological Society*, no. 1 (2004), str. 138-165, kome se može pristupiti na vebsajtu www.atsjats.org .

Pitanja za diskusiju:

1. Kako Hristov krst utiče na poslednji sud?
2. Zašto će cela priča o velikoj borbi biti svakome otkrivena na samom kraju? Kakav je smisao tog poslednjeg suda kada znate da Bog ne daje zlima te duboke uvide samo da bi umrli kao „informisani grešnici“?

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Vaša radost, entuzijazam i ubedenje imaju veliki uticaj. Razmislite kako da poruku o sudu približite mladim ljudima.

Pitanje primene:

1. Zamislite da ste fizički prisutni na istražnom/afirmativnom suđenju u nebeskoj sudnici. Gde biste voleli da se nalazite u toj sudnici? Izrazite ono što osećate.
2. Šta biste učinili kada biste znali da je knjiga u kojoj se nalazi vaše ime upravo otvorena i da se raspravlja o vašem slučaju?

Aktivnost: Kako biste naslikali prizor nebeskog suda? Skoncentrišite se posebno na položaj pokajanih grešnika u odnosu na Isusa. Da li biste ih naslikali kao da stoje na odstojanju? Ako biste ih tako naslikali, zašto? Ako ne biste, kako biste prikazali njihov odnos? A šta je sa ljudskim licima? Da li biste ih prikazali kao ozbiljne, nasmejane ili tužne? Zašto?

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Sastavite zajedno sa članovima razreda listu pitanja za koja mislite da će Isus ili anđeli postavljati o životu pojedinaca. Obrazložite svoja pitanja. Koju vrstu pitanja biste želeli da vam postave na nebeskom sudu u vezi sa aktivnostima malog roga? Sastavite još jednu listu.

Aktivnosti:

1. Zajedno sa članovima razreda navedite razloge koji pokazuju da Danilove vizije iz 8. i 9. poglavlja čine jednu celinu i da proročanstvo o 70 sedmica predstavlja sastavni deo proročanstva o 2 300 dana i noći. Uzmite u obzir sledeće: (A) anđeo Gavriilo daje obe vizije (8,16; 9,21); (B) isti izrazi za „razumevanje“ i „viziju“ (8,27b; 9,23) nalaze se na kraju vizije u 8. poglavlju i na početku vizije opisane u 9. poglavlju; (C) specifičan hebrejski izraz *nechtak* (od korena *chatak*) koji se nalazi na početku proročanstva o 70 sedmica znači „odseći“ i na taj način pokazuje da taj period od 70 sedmica treba oduzeti od prethodnog proročkog dela koji se odnosi na 2 300 dana i noći (9,24a); element proročkog vremena se obično daje na kraju vizije, ali u 9. poglavlju on je dat na početku vizije nagoveštavajući time da je povezan sa prethodnom vizijom (8,14;

9,24); (E) Danilo obično dobija san ili viziju, a zatim sledi tumačenje (pogledajte poglavlja 2, 7, 8 i 10-12). Međutim, u 9. poglavlju ne postoji vizija, već samo tumačenje, što ponovo pokazuje da je to, u stvari, objašnjenje prethodne vizije iz 8. poglavlja.

2. Dajte članovima svog razreda poseban zadatak da pronađu različite dokaze koji potvrđuju princip „dan za godinu“ u tumačenju apokaliptičkih proročanstava. Donesite rezultate sledeće sedmice.

Jedanaesta pouka

Ključni tekst: Otkrivenje 14,6.7

Učenici u razredu će:

Znati: Istražiti značenje tri anđeoske poruke kako bi se detaljno upoznali sa jevanđeljem za današnje vreme. Ta sažeta poruka nade pomaže da se prepoznaju najvažnije istine koje treba objaviti.

Osetiti: Negovati Božje prisustvo u svakodnevnom životu.

Činiti: Obožavati Boga Stvoritelja duhom i istinom.

Kratak pregled učenja:

I Znati: Večno jevanđelje za ceo svet

A. Koje je značenje izraza “večno jevanđelje”, koji se pojavljuje samo jedanput u celoj Bibliji?

B. Zašto Bog u Otkrivenju 10 izdaje zapovest: “Valja ti opet prorokovati”? Na koji način se vi možete uključiti u ispunjenje te zapovesti?

C. Objasnite na koji način ove tri anđeoske vesti objavljuju i odražavaju doktrinu o opravdanju verom.

II Osetiti: Božja tri imperativa

A. Zašto Bog zapoveda da Ga se bojimo i da Mu se klanjamo?

B. Kako se strah i ljubav mogu spojiti?

C. Kako možete pokazati poštovanje prema Bogu i odati Mu slavu?

D. Na koji način možete izgraditi smisleni, lični odnos sa svojim Bogom?

III Učiniti: Osobine pravih Božjih sledbenika

A. Prema Otkrivenju 14,12, koja su tri suštinska obeležja Božjeg naroda?

B. Koje su karakteristike Vavilona? Kako možete u istorijskom kontekstu prepoznati te odlike?

Sažetak: Tri anđeoske vesti pripremaju ljude da se suoče sa obmanama poslednjeg vremena i pripreme se za Hristov drugi dolazak. Naš stav u odnosu na te tri poruke predstavlja pitanje života i smrti.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: Otkrivenje 14,6.7

Ključni koncept za duhovni rast: Tri anđeoske poruke, kao celina, predstavljaju centralnu poruku adventizma sedmog dana. One su kao tronožac na kome je postavljena naša teologija i razlog su našeg postojanja. Zajedno, one predstavljaju izvanredan rezime jevanđelja za današnje vreme, u čijem je središtu Bog a u osnovi opravdanje verom. One su temelj našeg verovanja i određuju naš identitet kao adventista sedmog dana.

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu trebalo bi da pomogne članovima razreda da bolje razumeju značaj, važnost i lepotu poruke namenjene ljudima koji žive pred Hristov drugi dolazak. To je večno jevanđelje i ima jednostavnu književnu strukturu (uvod – stih 6; prvo predstavljanje jevanđelja – stih 7; drugo predstavljanje jevanđelja – stih 8; treće predstavljanje jevanđelja – stih 9-12; i glas sa neba – stih 13). Četrnaesto poglavlje sastoji se od tri glavna dela: (1) Jagnje sa 144 000 – stih 1-5; (2) tri anđeoske poruke – stih 6-13; i (3) drugi dolazak Sina čovečijeg, predstavljenog u ulozi Žeteoca – stih 14-20.

Uvodna diskusija:

1. Izraz “večno jevanđelje” upotrebljen je samo jedanput u čitavoj Bibliji, naime, u Otkrivenju 14,6. Nije slučajno što se on koristi u vezi sa vremenom kraja. Namera je da se naglasi da jevanđelje koje se propoveda danas nije neka nova izmišljotina, već je to jevanđelje koje je važno uvek i nikada se nije promenilo. Njegovi oblici i naglasci mogu se razlikovati zavisno od vremena, ali glavna poruka je uvek ista. Postoji samo jedno jevanđelje. Koje je to jevanđelje?

2. Elen G. Vajt je u članku pod naslovom “Repentance – the Gift of God” /”Pokajanje – dar od Boga”/ napisala sledeće: “Neki su mi pisali, pitajući da li je treća anđeoska poruka – **poruka o opravdanju verom**, i ja sam im odgovorila: “To je **uistinu** treća anđeoska poruka.” – *The Advent Review and Sabbath Herald*, April 1, 1890. Na kom mestu u Otkrivenju 14,6-13 možete naći doktrinu o opravdanju verom?

KORAK DRUGI – Istražiti

Samo za učitelje: Možete sagledati važnost i hitnost tri anđeoske poruke kada ih proučavate u njihovom kontekstu i shvatite šta dve zveri pod vođstvom aždaje žele da postignu, prema Otkrivenju 13. One zahtevaju punu poslušnost

čovečanstva. Ključne reči u Otkrivenju 13 su: “klanjanje – bogosluženje” (stihovi 4 – dvaput, 8, 12, 15), “vlast” (stihovi 2, 4, 5, 7, 8, 12) i “sila” (stihovi 2, 7, 14, 15). To sotonsko trojstvo (aždaja, zver iz mora i zver iz zemlje), uzurpiranjem Božjeg autoriteta i primenom sile, pokušava da navede celo čovečanstvo na lažno bogosluženje (bogosluženje zasnovano na pogrešnom odnosu prema Bogu). Otkrivenje 14,6-13 je Božji odgovor na to prevarno delovanje. To je Božji ultimatum svetu.

Biblijski komentar

Glavna tema tri anđeoske vesti nije zver, ni žig zveri, niti poslušnost, već Jagnje, Isus Hristos, koji se nalazi u samom njihovom središtu.

I “I vidjeh... jagnje”
(Obnovite u razredu Otkrivenje 14,6.10)

Pažljivo razmotrite ključne reči tri anđeoske poruke koje ih međusobno povezuju. Koje su direktne verbalne veze između te tri poruke? Postoji tematska veza (o sudu) između prve i druge poruke, ali nema konkretne reči koja ih povezuje. Veza između prve i treće poruke je izraz *pokloniti se* koji se koristi u kontrastu: prva poruka poziva na klanjanje Stvoritelju, a treća upozorava da se ne treba klanjati zveri. Veza između druge i treće poruke je reč *vino* i ona je ponovo u kontrastu: vavilonsko opojno vino lažnih učenja od koga se opijaju svi narodi (druga poruka) i vino Božjeg gneva koje će se izliti na nepokajane (treća poruka). Pravi vernik neće piti nijedno od tih vina. Reč koja povezuje treću poruku i Božji glas je *mir/počivanje*: prema trećoj anđeoskoj poruci, nema mira za zle, ali Sveti Duh nas uverava da će oni koji žive i umiru u Gospodu naći počinak. Zaključak je jasan: treća poruka zaista povezuje sve poruke u jednu celinu. Ona je kao magnet koji ih drži na okupu – a u njenom središtu je Jagnje.

Kada govorite o Otkrivenju 14,6-13, vaši slušaoci treba da vide Jagnje, Isusa Hrista. Treba da ih naučimo kako da se uzdaju u Gospoda i pomognemo im da izađu na kraj sa svojim strahovima. Najbolja pohvala koju možete čuti od ljudi nakon izlaganja je kada vam kažu: "Hvala što ste nam pokazali Jagnje." Glavna poruka Otkrivenja 13 i 14 ne odnosi se na zveri, žig zveri, broj 666, trpljenje svetih, držanje Božjih zapovesti, itd. (iako su sve te teme važne). Glavna tema je Jagnje. Ako ukazujete na Jagnje, onda činite ono što je činio Jovan Krstitelj (videti Jovan 1,29.36).

Aktivnost: Pronađite i proučite sa razredom svako pojavljivanje reči *jagnje* u knjizi Otkrivenje i uporedite ga sa ostatkom Novog zaveta. Evo nekih smernica za vas: grčka reč *to arnion* za "jagnje" pojavljuje se 30 puta u čitavom Novom zavetu, pri čemu se upravo ta reč koristi 29 puta u knjizi Otkrivenje – od čega se 28 puta odnosi na Isusa (prvi put u Otkrivenju 5,6), a jedanput za zver koja se

pretvara da postupa kao jagnje (Otkrivenje 13,11). (Budite oprezni u svom proučavanju, jer se druga reč za "jagnje" na grčkom *ho amnos* koristi četiri puta u Novom zavetu – Jovan 1,29.36; Dela apostolska 8,32 i 1. Petrova 1,19)

Pitanja za diskusiju:

1. Kako tri anđeoske poruke možete predstaviti kao poruke nade, a ne osude? Elen G. Vajt izvanredno primećuje: "Treća anđeoska poruka se mora predstaviti kao **jedina poruka nade u spasenje** za svet koji gine" - *Evangelism*, str. 196.
2. Šta je karakteristično za ljude kojima treba propovedati tri anđeoske vesti? Da li ima razlike između živeti i boraviti na Zemlji? Ti ljudi takođe žive u podeljenom svetu, među različitim nacionalnostima, plemenima, jezicima i narodima. Na koji način večno jevanđelje može ujediniti čovečanstvo i postati lek za njegove mnogobrojne probleme?

II Tri ključna imperativa

(Obnovite u razredu Otkrivenje 14,7)

Bog preko Jovana naglašava da mi treba da se bojimo Boga, da Mu damo slavu, i da Ga obožavamo kao Stvoritelja. Navodi se i razlog: "Jer dođe čas suda njegova." To znači da Bog želi da opravda, spase, izbavi i odbrani ljude. Stoga ih On poziva da žive u Njegovom prisustvu, da Mu dopuste da ih menja kako bi se u njihovom karakteru ogledao Božji karakter ljubavi, i kako bi On mogao da uspostavi s njima smisleni odnos. Ta dela poslušnosti su rezultat prihvatanja Božje blagodati i odgovora na nju.

Pitanja za diskusiju:

1. Kakva je važnost obožavanja Stvoritelja u današnjem svetu u kome teorija evolucije predstavlja najpopularnije objašnjenje porekla života?
2. Koju ulogu ima držanje Subote u pogledu podsećanja na to da je živi Bog naš Stvoritelj?

III Življenje i umiranje u Gospodu

(Obnovite u razredu Otkrivenje 14,12.13)

Otkrivenje 14,13 objavljuje: "Blago mrtvima koji umiru u Gospodu." Zapazite da Božji glas podvlači način umiranja. Kako možete umreti u Gospodu? Možete umreti u Gospodu jedino ako prvo *živite* u Njemu! Apostol Pavle u svojim poslanicama potpuno nedvosmisleno naglašava taj izraz "u Hristu", jer mi u svom životu potpuno zavisimo od Njega. To znači da je glavna tema tri anđeoske poruke ohrabriti i voditi ljude da "žive i umiru u Gospodu". To je praktični ishod posmatranja i ličnog poznavanja Jagnjeta.

Pitanje za diskusiju: Prema Otkrivenju 14,12, koje su tri prave osobine onih koji ostaju verni Isusu? Kojim redosledom se one pojavljuju u životu vernika?

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Tekst u Otkrivenju 18,4 tvrdi da Božji narod živi u Vavilonu, jer ih Bog poziva: "Izidite iz nje /Vavilona/, narode moj." Kako možete osuditi grehe Vavilona, a ipak voleti Vavilonce? Kako možete objavljivati pad Vavilona, a ipak ostati u dobrom odnosu sa njima?

Pitanje primene:

1. Proučite u Svetom pismu i otkrijte da li se na ljudsko biće može primeniti naziv "anđeo", ili tačnije, "glasnik". Odličan primer se može naći u Malahiji 3,1. Na koji način vi lično možete biti takav anđeo/glasnik?
2. Koje značenje u Otkrivenju 14,6 ima anđeo/glasnik koji leti posred neba i objavljuje večno jevanđelje? Koju poruku pokušava da nam prenese taj simboličan jezik i ta živopisna slika? Na koji način vi i vaša crkva možete poruku trojice anđela učiniti zanimljivom za sredinu u kojoj živite?

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Proučite u razredu značenje izraza *Vavilon*. Koje različite osobine ima Vavilon u Bibliji? Kako se Vavilon ponaša i kakav je njegov stav prema drugima?

Aktivnosti:

1. Pomozite članovima svog razreda da na veoma praktičan način zamisle Božje prisustvo u svom životu. Ohrabrite ih da, bar tokom jedne sedmice, čine ono što će ih podsetiti da je Isus uvek fizički pored njih. Na primer, predložite im da postave još jedan tanjir na sto da bi ih podsetio da i On obeduje sa njima, ili da stave još jednu stolicu pored sebe kad čitaju, gledaju TV, ili rade na kompjuteru. To će za članove vašeg razreda biti novo iskustvo koje može zauvek promeniti njihov način života i razmišljanja.
2. Razgovarajte o tome koliko porodično bogoslužjenje može biti važno, čak i ako su svi previše zauzeti ili individualistički nastrojeni. Budite kreativni u razmatranju različitih mogućnosti i novih formi bogoslužjenja koje će biti posebno zanimljive deci i mladima.

Dvanaesta pouka

Ključni tekst: Otkrivenje 16,7

Učenici u razredu će:

Znati: Razumeti suštinu sotoninog napada na Boga u početku pobune na nebu i način na koji nebeski sud odražava Božju ljubav i pravdu.

Osetiti: Uvideti i ceniti način na koji je Božji karakter ljubavi otkriven u Hristovom životu, smrti i vaskrsenju.

Činiti: Neprekidno biti u službi Gospodu tako što će dopustiti da On bude Bog u njihovom životu.

Kratak pregled učenja:

I Znati: Prva pobuna u svetinji na nebu

- A. Kako tekstovi u Isaiji 14 i Jezekilju 28 opisuju sotonu pre njegovog pada?
- B. Kakve su bile sotonine prvobitne optužbe protiv Boga?
- C. Šta to znači da smo stvoreni kao slobodna moralna bića?

II Osetiti: Božja odbrana na krstu

- A. Koje pouke su anđeli naučili zahvaljujući krstu?
- B. Greh je otpočeo sa gordošću, a bio je poražen Isusovom poniznošću. Šta je to u vezi sa gordošću tako obmanjujuće da je čak i Lucifer, Božje savršeno stvorenje, pao pod njen uticaj?
- C. Kako Bog može biti pravedan i milostiv u isto vreme?

III Crkva i vernici kao protagonisti na velikoj sceni univerzuma

- A. Na koji način naša vera i pošlušnost mogu odbraniti Božji karakter ljubavi?
- B. Na koji način vernici mogu naneti sramotu Bogu svojim načinom života i baciti ljagu na Njegovo ime?
- C. Pobuna na nebu je napredovala uz pomoć ogovaranja. Kako možete prestati da učestvujete u bilo kom obliku ogovaranja?

Sažetak: Bog je, svojim delima, opravdao sebe u očima celog univerzuma. Moralna snaga Njegove ljubavi pobeđuje.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: Jov 1,6-12; Jezekilj 36,26.27

Ključni koncept za duhovni rast: Bog želi da mi razumemo sporna pitanja velike borbe i da budemo svesni svoje uloge u duhovnom ratu između dobra i zla, između Hrista i sotone. Mi nismo posmatrači već učesnici drame – mi smo na sceni. Ako ostanemo u bliskom odnosu sa živim Bogom, postaćemo sudeonici u Njegovoj konačnoj pobedi nad zlom, koja je osigurana Njegovom pobedom na krstu. U konačnom obračunu sa zlom, Bog će se pokazati kao jedini Garant prave slobode i svako će razumeti da je On Bog ljubavi, istine i pravde. Tada će svi otkupljeni, kao i stanovnici neba, služiti Bogu sa dubokom odanošću, radošću i od srca kroz celu večnost.

Samo za učitelje: Bog nas u stvari poziva da se upoznamo sa Njegovim odlukama kako bismo uvideli da je On Bog ljubavi i pravde (Rimljanima 3,4; Psalam 51,4; 34,8; Filibljanima 2,10.11). Njegov autoritet, reč i karakter dovođeni su u pitanje i ismevani od samog početka (1. Mojsijeva 3,1-5; videti još i Isaija 14,12-15; Jezekilj 28,11-19). Interesantno je da hebrejski koren *rakal* (upotrebljen u Jezekilju 28,16) može da znači i "ići okolo i ogovarati ili klevetati", što otkriva sotonin metod rada, kao kada je optužio Boga za nepravdu (hebrejski *'avelah*). Pouka za ovu sedmicu trebalo bi da pomogne proučavaocima Biblije da razumeju sporna pitanja u velikoj borbi. U odeljku u kome se bavimo istraživanjem, usredsredićemo se na Knjigu o Jovu koja pruža značajan uvid u temu duhovnog rata.

Uvodna diskusija: Četiri glavne ličnosti imaju dominantnu ulogu u Knjizi o Jovu i pri tom se otkriva njihov karakter: Bog, sotona, Jov i njegovi prijatelji. Kako su ovi glavni protagonisti razvrstani u knjizi? Šta bi se moglo reći o svakome od njih?

KORAK DRUGI – Istražiti

Samo za učitelje: Knjiga o Jovu počinje uvodom koji opisuje dve nebeske scene oštrog sukoba između Boga i sotone (1,6-12; 2,1-7). Prikazan je nebeski sabor pred suverenim Vladarom univerzuma, gde su se okupili sinovi Božji. Za sotonu, protivnika, kaže se: "A među njih dođe i sotona" (1,6). Rečca *i* nagoveštava da on nije bio redovan član te grupe. U neposrednom kontekstu, stiče se utisak da se on ponaša kao neko kome Zemlja pripada, ko "prohodi i obilazi zemlju" (stih 7). Okarakterisan je kao uljez koji igra ulogu optužitelja i vlasnika planete Zemlje.

Biblijski komentar

Prema uvodu Knjige o Jovu, Bog opravdava Jova pred svečanim skupom (1,8; 2,3). Dvaput u prva dva poglavlja Bog proglašava Jova pravednim, besprekornim, čestitim – čovekom koji se boji Boga i uklanja se od zla. Njegov karakter se ne dovodi u pitanje, ne zato što je on bezgrešan (Jov zna da je grešnik; videti 7,21; 10,6; 14,17), već zahvaljujući Božjoj preobražavajućoj blagodati. Prilikom ta dva susreta koja Bog inicira, On se obraća sotoni i otpočinje sa njim oštar dijalog. Bog je predstavljen kao neko ko se energično zalaže za Jova. Međutim, sotona ne deli Božju naklonost prema Jovu i uvlači ga u svoju prepirku sa Bogom.

I Prvo sporno pitanje: Da li je Bog pravedan kada opravdava grešnike?

(Obnovite u razredu O Jovu 1,8-11 i Rimljanima 3,26)

Sotona se ne slaže sa Božjom tvrdnjom da je Jov pravedan i dobacuje Mu naizgled nedužno pitanje: "Eda li se uzalud Jov boji Boga" (1,9)? Na prvi pogled, to je usmereno protiv Jova, ali u stvari to je napad na Boga u pokušaju da se ospori Njegova tvrdnja o Jovu. Prava drama uključuje činjenicu da je Bog na našoj strani i proglašava nas pravednima. Prema tome, glavna tema Knjige o Jovu je Božja pravednost (teodicija): da li je Bog pravedan kad opravdava nas?

Pitanje za diskusiju: Zašto se Božji narod naizgled suočava sa većim probama nego nevernici, prolazeći kroz teška iskušenja u životu? Koja je svrha tih iskušenja?

II Drugo sporno pitanje: Iz kojih pobuda vernici služe Bogu?

(Obnovite u razredu O Jovu 1,9; 2,3)

Da bismo razumeli sotonino cinično pitanje ("Eda li se uzalud Jov boji Boga"), koje predstavlja uvod u temu i zaplet knjige, neophodno je da proučimo ključni izraz u tom pitanju: "uzalud". Hebrejski izraz *chinnam* koji je preveden tim izrazom pojavljuje se četiri puta u knjizi (1,9; 2,3; 9,17; 22,6). On se može prevesti i na sledeći način: "besplatno", "bez razloga", "nizašta", "slobodno", "bez cilja", "zabadava" i "bez povoda". Sotonino pitanje može se formulirati ovako: da li Jov služi Bogu bez interesa? Da li je njegova pobožnost nesebična, a njegova odanost svesrdna? Ili, da se izrazimo drugačije: da li on služi Bogu iz ljubavi, tj., zabadava? Dakle, pred celim svemirom mora biti potpuno jasno iz kojih pobuda mi služimo Bogu. Da li iz straha, ili da bismo izbegli kaznu i smrt? Da li zbog nagrade u vidu večnog života i mnogih drugih blagoslova? Ili smo Mu poslušni iz zahvalnosti, jer Ga volimo kao Osobu, zbog onoga što On jeste?

Pitanje za diskusiju: Zbog čega su naše pobude toliko važne da je neophodno da budu razotkrivene na nebeskom sudu?

Aktivnost: Pozovite članove svog razreda da razgovaraju o sopstvenim motivima iz kojih slede Boga. Kakvu ulogu motivi igraju u našem životu? Zbog čega su toliko bitni?

III Treće sporno pitanje: U koga se uzdamo i kome smo poslušni?

(Obnovite u razredu 1. Mojsijevu 2,16.17; 3,4 i O Jovu 13,15)

Jov izjavljuje da se potpuno uzda u Gospoda iako ne razume šta se dešava u njegovom životu. Na osnovu svog prethodnog iskustva, On poznaje Boga kao dobrog, brižnog i punog ljubavi. Zato, ostaje uz Njega: "Da me i ubije, opet ću se uzdati u nj" (O Jovu 13,15). A drugom prilikom, on odlučno izražava svoju

ličnu veru u ličnog Boga: "Znam da je živ moj iskupitelj, i na posljedak da će stati nad prahom. I ako se ova koža moja i raščini, opet ću u tijelu svom vidjeti Boga" (O Jovu 19,25-27).

Na kraju krajeva, ono što je od zaista suštinske važnosti jeste u koga se uzdamo. Da li sledimo Boga i Njegove zapovesti, ili živimo u skladu sa sopstvenim sebičnim shvatanjima i sotoninim ponudama? Naše opredeljenje i usmerenje u životu je ono što se mora jasno otkrivati tokom velike borbe.

Prorok Jezekilj objavljuje Božje obećanje da će svom narodu dati novo srce kako bi mogao da bude poslušan Njegovom zakonu. "I daću vam novo srce, i nov ću duh metnuti u vas, i izvadiću kameno srce iz tijela vašega, i daću vam srce mesno. I duh svoj metnuću u vas, i učiniću da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete" (Jezekilj 36,26.27). Nama je neophodna transplantacija srca da bismo bili u stanju da sledimo Boga i Njegova pravila. Obrezanje srca može da izvede jedino nebeski Hirurg. Taj Duh menja i preobražava život – On boravi u nama, posvećuje nas i ponovo stvara. To je preobražavajući Duh koji živi među nama i u nama. Božji Duh donosi novi život (Jezekilj 37,1-14).

Božji zakon može se urezati u naše srce jedino delovanjem Svetog Duha. Tekst u Jezekilju 36,27 doslovno kaže: "Ja ću staviti svoj Duh u vas i potrudicu se da živite po mojim uredbama i držite moje zakone, i činićete tako" (prevod autora pouke). Drugim rečima, Bog kaže: "Ja ću učiniti da vi učinite", što znači da će nas Bog pokrenuti i navesti da poslušamo Njegov Duh. Bog zahteva poslušnost i mi moramo doneti odluku da ćemo poslušati. Međutim, mi nismo u stanju da sprovedemo tu odluku i zaista poslušamo. Ipak, kada sarađujemo sa Bogom, On nam daje svog Duha koji omogućava takvu poslušnost. Ono što Bog zapoveda svom narodu, On mu uvek i pomaže da ostvari. Ono što zahteva, On i obezbeđuje. Poslušnost je Božji dar, a ne naše delo ili dostignuće, što takođe dokazuje da je Bog pravedan.

Pitanje za diskusiju: Kako nas Bog može voditi svojim Duhom i naučiti nas da činimo ono što je Njemu po volji? Kako možete prepoznati šta je po Božjoj volji za vaš život? Zašto David traži: "Nauči me tvoriti volju tvoju, jer si ti Bog moj; duh tvoj blagi neka me vodi po stazi pravoj" (Psalam 143,10)?

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Knjiga o Jovu rasvetljava još mnoga važna pitanja osim onih koja su već pomenuta u ovoj pouci (na primer: Bog nije uzročnik patnje; Gospod nije odgovoran za zlo u svetu; da li su Božji sledbenici spremni da postupaju po Njegovoj volji i umru za Njega radije nego da štite svoj život; Božji suverenitet i ljudska sloboda). Razgovarajte u razredu o praktičnim implikacijama tih mnogobrojnih pitanja.

Aktivnosti:

1. Razgovarajte u razredu o Davidovoj molitvi: "Nemoj me odvrnuti od lica svojega, i Svetoga Duha svojega nemoj uzeti od mene" (Psalam 51,11). Zbog čega je prisustvo Svetog Duha toliko važno u našem životu?
2. Kada je odgovorio na Jovove jadikovke (poglavlja 38-41), Bog je ukazao na činjenicu da je On Stvoritelj. Zbog čega je tako suštinski važno da verujemo u biblijsko stvaranje? Kako nam verovanje u stvaranje pomaže da se izborimo sa zbunjujućim pitanjima kada nas zadese životne tragedije?

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Kada je Jov patio, njegovi prijatelji su ga posetili iako je njihovo razumevanje teologije bilo pogrešno. Solidarnost koju pokazujemo prema onima koji pate veoma je bitna. Ono što je ljudima koji pate potrebno nisu naša objašnjenja, već naša prisutnost. Razgovarajte u razredu o onima koje bi trebalo da posetite, da biste učinili nešto značajno za njih i doneli im svetlost i nadu.

Aktivnosti:

1. Razgovarajte u razredu o pobudama iz kojih ljudi dolaze u crkvu i na evanđeoske sastanke. Koji su razlozi što ljudi ne dolaze? Šta bismo mogli da učinimo da to promenimo?
2. Posetite starije članove vaše crkve i pitajte ih šta im je davalo silu i snagu da izađu na kraj sa zlom i životnim teškoćama. Gde su pronašli hrabrost da se uhvate u koštac sa svojim problemima? Postavite isto pitanje mlađim članovima i uporedite odgovore.
3. Koje biste izvore informacija preporučili mladima u crkvi kako bi ih to osposobilo da bolje razumeju sporna pitanja velike borbe?

Trinaesta pouka

Ključni tekst: Jevrejima 10,19-25

Učenici u razredu će:

Saznati: Prepoznati Izvor našeg pouzdanja, Hrista, našeg Prvosveštenika, koji je umro za nas i živi da bi nam pomagao da služimo Bogu i ljudima.

Osetiti: Ceniti staranje koje Bog pokazuje za nas, svoje sledbenike, time što nas ohrabruje da pozitivno odgovorimo na Njegove podsticaje i savete.

Učiniti: Negovati osećanje ljubavi prema grešnicima kao što ih Bog voli i ohrabrivati ih da idu napred bez obzira na prepreke.

Kratak pregled učenja

I – Znati: Naše jedino pouzdanje

A. Zašto mi ne gradimo svoje pouzdanje na sopstvenim delima i postignućima, već jedino na temelju onoga što Bog čini za nas?

B. Zbog čega hrišćani treba da neguju veru, nadu i ljubav?

II – Osetiti: Bog podstiče svoj narod

A. Kako se osećate kada vas Bog ohrabruje da Ga sledite? Šta vam to govori o Njegovoj brizi za svoj narod?

B. Kako se možete približiti Bogu kada je On uvek sa svojim narodom i preuzima prvi korak da bi obnovio pravi odnos sa nama?

III – Ohrabrivati druge

A. Kako možete pomoći ljudima da ostvare smisleni odnos sa Bogom i da napreduju u tome?

B. Na koji način možete ohrabriti prijatelja, člana crkve, ili bivšeg člana da služi Bogu time što će redovno dolaziti u crkvu?

Sažetak: Naša vera u Boga ispoljava se u staranju za druge. Kada ohrabrujete slabe, vi jačate svoj sopstveni odnos sa Bogom. Mi smo potrebni jedni drugima i neophodno je da zajedno koračamo ka Novom Jerusalimu.

KORAK PRVI – Motivisati

Naglasak na Svetom pismu: Jevrejima 4,14-16; 6,19-20; 10,19-25

Ključni koncept za duhovni rast: Bog nam daje veliko ohrabrenje i želi da dobijemo konačan, pozitivan doživljaj svetinje. Mi možemo smelo i sa pouzdanjem ući u svetinju na nebu gde imamo slobodan pristup Božjem prestolu, preko Isusa Hrista, našeg Prvosveštenika, koji nam je prokrcio put. Iz tog nebeskog komandnog centra On blagosilja svoj narod, daje nam potpunu sigurnost u veri, snaži našu nadu i produbljuje našu ljubav kako bismo mogli duhovno da uzrastemo i budemo spremni za Dan suda.

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu trebalo bi da pomogne vernicima da shvate koliko je važno da nikad ne odustanu, da hrabre jedni druge, i da ostanu u bliskom međusobnom odnosu. Mi zavisimo jedni od drugih i potrebno je da budemo u kontaktu sa braćom i sestrama jer smo i mi njima potrebni. Zato što nas Bog hrabri, i mi možemo hrabriti jedni druge.

Uvodna diskusija:

Možete li se setiti nekog trenutka kada ste se loše osećali, a neko vas je ohrabrio? Kako ste se osećali i šta vam je najviše pomoglo u toj situaciji? Da li

vas je ohrabrio neki osmeh, gest, pozdrav, zagrljaj, finansijska pomoć, pesma, propoved, dobrodošlica, ili obična reč?

KORAK DRUGI – Istražiti

Samo za učitelje: Glavna tema Poslanice Jevrejima ogleda se u tome da je Isus nadmoćniji, bolji i uzvišeniji od bilo koga i bilo čega. Ta Hristova nadmoćnost trebalo bi da vodi Njegove sledbenike ka novom stilu života tako da im On uvek bude na prvom mestu.

Biblijski komentar

Pažljivo razmotrite kako autor Poslanice Jevrejima koristi izraz *ta hagia*. Šta taj termin označava? U nekim prevodima, to znači "svetinja nad svetinjama". Da li je to tačan prevod? Među biblijskim naučnicima postoji opšta saglasnost da se Poslanica Jevrejima u velikoj meri oslanja na Septuagintu (drevni grčki prevod Starog zaveta iz trećeg i drugog veka pre Hrista). Prema tome, važno je da Poslanicu Jevrejima proučavamo u vezi sa Septuagintom.

Izraz *ta hagia* u Septuaginti koristi se 109 puta, i nikad se ne odnosi samo na svetinju nad svetinjama. Dobro je dokumentovano da se taj izraz koristi za svetište kao celinu, a ne samo za njegov najsvetiji deo. Zapaženo je da se taj izraz 106 puta odnosi na celo svetište, a 3 puta ukazuje na svetinju ili svetinju nad svetinjama (1. O Carevima 8,8; 2. Dnevnika 5,9.11). Dakle, glavna ideja u Jevrejima 9,11.12 jeste da Isus "uđe jednom u svetinju, i nađe vječni otkup". Zbog toga mi možemo "ulaziti u svetinju krvlju Isusa Hrista,... da pristupamo /Bogu/ s istinitijem srcem u punoj vjeri" (Jevrejima 10,19-22).

I Ući u svetinju i pristupiti slobodno prestolu blagodati
(Obnoviti u razredu Jevrejima 4,14-16)

Mi možemo slobodno ući u punoj veri u nebesko svetište jer imamo velikog Prvosveštenika, našeg Posrednika, koji je tamo ušao ispred nas. On razume našu krhkost, ranjivost, slabost, iskušenja, probleme, brige i teškoće, jer je prolazio kroz slična iskustva dok je živeo na Zemlji kao ljudsko biće. Stoga On i može da saoseća s nama i pomogne nam u životnim borbama. Zato nas autor Poslanice Jevrejima ohrabruje: "Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodati, da primimo milost i nađemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoć" (Jevrejima 4,16).

Pitanja za diskusiju:

1. Na koji način je smelost u pristupanju Bogu povezana sa našim pozivanjem na Njegova obećanja? Potkrepite svoj odgovor biblijskim dokazima.

2. Kako možete napredovati u ljubavi? Budite konkretni i praktični u svojim odgovorima. Kako svoje odgovore možete povezati sa Pavlovim objašnjenjem šta je prava ljubav u 1. Korinćanima 13,4-10?

II Ne napuštajmo svoje skupštine
(Obnovite u razredu Jevrejima 10,24.25)

Autor Poslanice Jevrejima ističe značaj zajednice vernika (Jevrejima 10,24.25; 12,22-24), koja je rezultat nove realnosti koju je Hristos ostvario. Hrišćanima je potrebna ta zajednica da bi ostali usredsređeni, i oni ne treba nikad da je napuste (Jevrejima 10,25). Osećaj međusobne pripadnosti i pripadnosti Hristu obrazuje jedinstvenu porodicu sastavljenu od braće i sestara (Jevrejima 10,19; videti Jovan 1,12; 1. Korinćanima 12; 1. Jovanova 3,1). Ta bliska veza mora biti snažna među vernicima. Hristova ljubav je u stvari to što privlači Njegove sledbenike i drži ih na okupu (2. Korinćanima 5,14).

Pitanja za diskusiju:

1. Koji je razlog što se autor Poslanice Jevrejima zalaže za nenapuštanje skupštine?
2. Zašto je potrebno da izgrađujemo zajednicu vere kao suprotnost individualizmu i nezavisnosti u načinu življenja? Zašto smo potrebni jedni drugima?

III Nikad ne odustajte! Istrajte u onome što je po Božjoj volji!
(Obnovite u razredu Jevrejima 10,35.36)

Da je Bog na našoj strani vidi se i na osnovu delovanja Svetog Duha. Na sedam mesta u Poslanici Jevrejima pominje se Sveti Duh (Jevrejima 2,4; 3,7; 6,4; 9,8.14; 10,15.29) za koga se tvrdi da je božanski svedok konačnih istina koje je izrekao Isus. Sveti Duh je izvor biblijskog nadahnuća i On kroz nju progovara (Jevrejima 3,7.9; 9,8; 10,15). Preko Duha, pisana Reč ostaje savremena i aktuelna: "Zato, kao što govori Duh sveti..." (Jevrejima 3,7). Reči Svetog pisma su "žive" reči (Jevrejima 4,12). Sveti Duh tumači Pismo u skladu sa današnjim potrebama i omogućava nam da živimo u novom zavetu (Jeremija 31,31-33; Jezekilj 36,24-28).

Izraz "Duh blagodati" (Jevrejima 10,29) skreće pažnju na silu i prisutnost Božju u našem životu. Rad Duha je izraz božanske blagodati. Naružiti Duha blagodati značilo bi naružiti sve što dolazi od Boga. Prihvatanje Duha blagodati značilo bi otvaranje puta, preko Duha, do samog "prestola blagodati", gde je božanska blagodati (dostupna posredstvom našeg velikog Prvosveštenika) usidrena, ponuđena i osigurana. Tu se preobražaj u vezi sa doživljajem novog zaveta potpuno ostvaruje u srcu (Jevrejima 10,15). Sudelovati u Duhu Svetom znači sudelovati u Hristu.

Autor Poslanice Jevrejima kaže: "Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Božiju savršivši primite obećanje" (Jevrejima 10,36). Istrajnost je važna. To je jedno od obeležja Božjeg naroda neposredno pred Isusov drugi dolazak (Otkrivenje 14,12; podsetite se takođe i Mojsijevog iskustva – Jevrejima 11,27; i Jakovljevog poziva u Jakov 5,7-12).

Poslanica Jevrejima je puna podsticaja i saveta. Svi oni se mogu rezimirati ovim Božjim pozivom: "Danas ako glas njegov čujete, ne budite drvenastijeh srca" (Jevrejima 4,7). Taj poziv je, u stvari, poziv Svetog Duha (Jevrejima 3,7) i on zahteva potpuno posvećenje Bogu. Kada shvatimo da nešto u našem životu treba da se menja i dovede u sklad sa Bogom i Njegovom voljom, treba istog trenutka da odgovorimo na Njegov poziv.

Pitanja za diskusiju:

1. Autor Poslanice Jevrejima kaže da treba da ohrabrujemo jedni druge "toliko većma koliko vidite da se približuje dan sudni" (Jevrejima 10,25). Koji je to dan – Dan suda/očišćenja ili Dan Isusovog drugog dolaska? Potkrepite svoj odgovor biblijskim dokazima.
2. Kako se možemo nadati bez kolebanja? Šta znači "da se držimo tvrdo priznanja nada" (Jevrejima 10,23)?
3. Kako oni koji veruju u Hrista mogu "naružiti Duha blagodati" (Jevrejima 10,29)?

KORAK TREĆI – Primeniti

Samo za učitelje: Pomozite ljudima da razumeju pravu vrednost molitve. Šta znači pristupiti Bogu slobodno, u punoj veri, "da primimo milost i nađemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoć" (Jevrejima 4,16)?

Pitanja za diskusiju:

1. Šta znači kada se kaže da vernici mogu slobodno da pristupe Bogu? Da li je Bog toliko daleko od nas da mi moramo da Mu se približavamo?
2. Isus Hristos je ušao u svetinju na nebu da bi posredovao za svoje sledbenike i omogućio im da uživaju u prednostima Njegovog posredovanja. Na koji način, i u koju svrhu, mi možemo dobiti pomoć od našeg Posrednika?
3. Pozovite članove razreda da razmotre na koji način mogu život crkve učiniti privlačnim za omladinu, članove crkve i prijatelje.
4. Na koji način možete izraziti pravu hrišćansku ljubav i osećanja prema drugima? Kako možete pokazati "više od ljubavi" prema nekome?

Aktivnost: Razgovarajte u razredu o razlici između konstruktivne i destruktivne kritike. Kakva je priroda pravog ohrabrenja? Na koji način možemo izbeći da osuđujemo ili omalovažavamo ljude dok im pomažemo da napreduju u određenim oblastima života?

KORAK ČETVRTI – Budite kreativni

Samo za učitelje: Vežbajte u razredu na konkretan način šta reći i kako ohrabriti ljude koji su razočarani, povređeni ili duhovno slabi. Kako možete motivisati ljude da redovno dolaze na bogoslužjenje, da budu deo zajednice vere, i da proučavaju Božju Reč?

Aktivnost:

1. Poslanica Jevrejima se može jednostavno rezimirati sledećim rečima: "Ne napuštajte Isusa. On je uneo jednu potpuno novu dimenziju u vaš život, otvorio vam je put ka nebu, i ostvario sve ono na šta ukazuju starozavetni simboli". Kojim tehnikama se možete poslužiti da biste uvek imali na umu, i lično doživeli sve ono što je Isus učinio za ljudski rod?
2. Podelite svoj razred u dve grupe i zadajte im da razgovaraju o značenju Isusovog ulaska "iza najdalje zavjese" (Jevrejima 6,19.20; 10,19.20), a zatim ocenite njihove argumente. Postavite im sledeće pitanje: da li Dan pomirenja, ili ulazak u nebesku svetinju ima veze sa ulaženjem "iza najdalje zavjese"? Postoje ubedljivi dokazi koji govore u prilog gledišta da se ulaženje iza zavese odnosi na ulazak u svetinju.
3. Da biste razumeli i diskutovali o razlozima za ulazak u nebesku svetinju i Isusove uloge u tome iz ugla autora Poslanice Jevrejima, pogledajte članak Ričarda M. Dejvidsona [Richard M. Davidson], "Christ's Entry 'Within the Veil' in Hebrews 6:19-20: The Old Testament Background" i "Inauguration of Day of Atonement? A Response to Norman Young's 'Old Testament Background to Hebrews 6:19-20 Revisited'". Da biste pronašli ove članke, posetite sledeći vebsajt: <http://www.atsjats.org/publication.php?journal=1>.

